

GAZETA LWOWSKA

Wychodzi codziennie o godzinie 5 po południu z wyjątkiem dni poświadczeniach.

Numer pojedynczy kosztuje w miejscu 5 centów, pocztą 8 centów. — Biuro Redakcyi i Administracyi ulica Czarnieckiego 1. 8. — Ekspedycya miejscowa w Agencji dzienników St. Sokołowskiego; Pasaż Hausmanna 1. 9. — Listy należy frankować.

Reklamacye otwarte wolne od opłaty.

Telefon Redakcyi nr. 38.

Prenumerata z przesyłką pocztową wynosi rocznie 16 zł., półrocznie 8 zł., kwartalnie 4 zł., miesięcznie 1 zł. 35 ct. W miejscu: rocznie 12 zł., półrocznie 6 zł., kwartalnie 3 zł., miesięcznie 1 zł. Prenumerata zagraniczna: W Niemczech 1 zł. 60 ct. miesięcznie. We wszystkich innych państwach 1 zł. 90 ct. miesięcznie.

„Przewodnik naukowy i literacki“, dodatek miesięczny do „Gazety Lwowskiej“, otrzymują cało- i półroczni abonenci bezpłatnie, jednakże ci tylko, którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca lub od 1 lipca do końca grudnia, ćwierćroczni i miesięczni za dopłatą pierwszy 75 ct., drudzy 30 ct. — Przewodnik prenumerowany osobno kosztuje 4 zł.

Jednorazowe inseraty obliczają się po 7 centów, kilkorazowe po 6 centów od miejsca 1 wiersza.

Ogłoszenia osób i zakładów prywatnych przyjmuje wyłącznie Agencya dzienników Stanisława Sokołowskiego Pasaż Hausmanna 1. 9; we Francyi, w Paryżu wyłącznie agencya pana Adama, Boulevard Raspail Nr. 105 bis.

Zaproszenie do przedpłaty

Przedpłata na *Gazetę Lwowską* wynosi rocznie (od 1go stycznia do końca grudnia), w miejscu 12 zł., pocztą 16 złr.; półrocznie (od 1go stycznia do końca czerwca) w miejscu 6 złr., pocztą 8 złr.; ćwierćrocznie (od 1go stycznia do końca marca; w miejscu 3 złr., pocztą 4 złr.; miesięcznie (od 1 do końca każdego miesiąca) w miejscu 1 złr., pocztą 1 złr. 35 ct.

Prenumerotorowie roczni lub półroczni, (którzy prenumerują od 1 stycznia do końca czerwca), otrzymują *Przewodnik naukowy i literacki*, dodatek miesięczny do *Gazety Lwowskiej* bezpłatnie; ćwierćroczni zaś i miesięczni za dopłatą: pierwsi 75 ct., drudzy 30 ct. *Przewodnik*, prenumerowany osobno, kosztuje rocznie 4 złr., półrocznie 2 złr., ćwierćrocznie 1 złr.

W celu ustalenia nakładu prosimy o wcześnie nadsyłanie prenumeraty.

W przyszłym roku drukować będziemy w dalszym ciągu powieść

HENRYKA SIENKIEWICZA

p. t.

KRZYŻACY.

Prócz tego mamy i nadal zapewnione współpracownictwo w fejtynie *Gazety*: Orzeszkowej, Jaske-Choińskiego, M. Gawalewicza i wielu innych pierwszorzędných powieściopisarzy polskich.

Od Administracyi.

Ekspedycyę miejscową „Gazety Lwowskiej“ wraz z „Przewodnikiem nauko-wo-literackim“ i Ekspedycyę „Narodnej Czasopysy“ powierzono z dniem 1 stycznia 1898 Agencji dzienników Stanisława Sokołowskiego w Pasażu Hausmanna 1. 9.

Agencya dzienników odbierać też będzie wyłącznie od Nowego Roku prenumeratę miejscową.

Inseraty (doniesienia prywatne) tak dla „Gazety Lwowskiej“ jak i dla „Narodnej Czasopysy“ przyjmować będzie odtąd wyłącznie wyżej wymieniona Agencya dzienników.

CZEŚĆ URZĘDOWA

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył wydać następujące Najwyższe pismo odczytane:

Kochanie baronie Gautsch!

Widzę się spowodowanym zarządzić zamknięcie XIII. sesyi Rady państwa.

Wiedeń, dnia 29 grudnia 1897.

Franciszek Józef w. r.

Gautsch w. r.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 12 grudnia b. r. zamianować najmiłościwiej księcia biskupa Lublany tajnego radcę ks. dr. Jakóba Missię księciem arcybiskupem Gorycy.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył najlaskawiej zamianować kontradmirała Rudolfa Berghofera zastępcą szefa sekcji marynarki we wspólnem Ministerstwie wojny, zwalniając go równocześnie z posady prezesa marynarsko-technicznego komitetu.

Jego ces. i król. Apostolska Mość raczył Najwyższem postanowieniem z dnia 29 grudnia b. r. zamianować najmiłościwiej radcę ministeryalnego w Ministerstwie sprawiedliwości dr. Wojciecha Gertschera generalnym adwokatem przy najwyższym Trybunale sądowym i kasacyjnym i nadać mu krzyż kawalerski orderu Leopolda z uwolnieniem od taksy.

Prezydum c. k. krajowej Dyrekcji skarbu zamianować konceptowego praktykanta skarbu Stanisława Rzeźniaka c. k. konceptistą skarbu w X. klasie rangi dla służby dodatkowej I. instancji.

Lwowski c. k. wyższy sąd krajowy zamianował auskultantami okręgu lwowskiego c. k. wyższego sądu krajowego praktykantów sądowych: Zygmunta Jackowskiego, dr. Tadeusza Lachawca, Piotra Zaczka, Aleksandra Koziółka i Stanisława Gawen-

dę, tudzież kandydata advokatury Tadeusza Bosakowskiego o.

CZEŚĆ NIEURZĘDOWA

Lwów, 31 grudnia.

1897—1898.

Stoimy znowu u przełomu roku. Za kilka zaledwie godzin rok stary stanie się już atomek przeszłości, a wszystkie pragnienia, oczekiwania i nadzieje zwracają się już obecnie do — Roku Nowego...

Złudną jest wartość tej zmiany roku, bo nie odmiana dat tworzy epoki i przełomy w życiu tak jednostek, jak całych narodów, społeczeństw czy państw, lecz wewnętrzna siła biegu rzeczy boskich i ludzkich, lecz rozwój wypadków, skrzętna praca, ciche usiłowania i zabiegi codzienne lub też wielkie bole, wielkie cierpienia i heroiczne ofiary. Umysł ludzki nawykł jednak przywiązywać znaczenie i wiarę do tej zmiany, uzasadnionej w przyrodzie, uświęconej wiekową tradycją oraz tysiącem przeżytych walk, położonych trudów i zmarniałych nadziei, z których pozostała tylko garść wspomnień...

I dzisiaj zatem, po raz tysięczny ośmsetny dziewięćdziesiąty ósmy od nastania ery chrześcijańskiej spoglądamy po za siebie, w upłyniony świeży rok z uczuciem po większej części zawodu i goryczy, — i dzisiaj jak co roku, wytyczamy wzrok w przyszłość z uczuciem nadziei i otuchy...

Data roku ubiegłego pozostanie ważną i wybitną. Wprawdzie w dziedzinie kultury

41)

ABGAR-SOLTAN.

NEA

VII.
(Ciąg dalszy).

I rozśmiał się wesoło, pomyślawszy w tej chwili, że udają się na wyprawę, w celu poszukiwania ładnej dziewczyny w tłumie kilkunastotysięcznej ludności miasta.

— Zupełnie jak za studenckich czasów — pomyślał.

I myśl ta wprowadziła go w tak wesołe usposobienie, że chwycił Poleskiego za szyję, serdecznie go uścił i szepnął mu do ucha:

— Życzę ci, żebyś tak mógł Neę uścił!

Statek tymczasem przybił do grobli portowej i obaj przyjaciele znaleźli się na szerokiej nadbrzeżnej ulicy, przepełnionej przechodniami, spieszącymi w różnych kierunkach... W tej chwili uderzyła obu różnica, zachodząca pomiędzy Abbazją a Fiume.

— Tu nawet w święto wydaje się, że jest powszedni dzień... Ci wszyscy ludzie są szalenie zajęci... A tam u nas to co dzień święto... przemówił Demszyński do Ludwika, ale odpowiedzi się nie doczekał, bo Poleski zadzierając głowę jak żuraw, rozglądał się w około... Niepokój jakiś wewnętrzny miał nim, bo od czasu do czasu chwycił rękę Demszyńskiego i ścisnął ją mocno, pytał:

— A co, nie widzisz ich gdzie?

Literat przez swą wrażliwą naturę przejmował się ogromnie rolą, która mu spadła najnie spodziewaniej w świecie. Przebiegali więc z pośpiechem wszystkie nadbrzeżne ulice, przeszukali hale, gdzie sprzedają jarzyny, owoce i ryby, wszystko to było daremne... Wrócili

do portu. Euc stał z wygaszoną maszyną, spokojny, opuszczony, martwy.

Wreszcie Poleski wpadł na myśl zapytania jednego z „fakinów“ portowych o mieszkanie ładowe kapitana Ribicza... „Fakino“ był prawdziwy Włoch i trudno się było z nim rozmówić, ale po kilku minutach wspólnych wysiłków, zrozumieli, że Ribicz ma własny domek w górnej części miasta, nie opodal od willi Arcyksięcia Józefa i że w tej chwili na próżno by go tam szukali, bo pewno z córką musiał pójść do kościoła.

Wiadomość ta była „promykiem w ciemności“ — jak się wyraził rozpoetyzowany powieściopisarz — i sprawiła to, że zamiast po ulicach, zaczęli robić poszukiwania po kościołach, ale tak samo bezowocne...

Około godziny pół do pierwszej zmęczeniu i zniechęceniu bezskutecznymi poszukiwaniami, zastanawiali się nad tem, czy nie zaniechać daremnych trudów i wracać na obiad do Abbazyi, czy zjeść co tu i wałęsać się dalej po mieście, aż do odpłynięcia ostatniego statku, gdy nagle Demszyński zawołał:

— Patrz! patrz!... Zdaje mi się, że to Ribicz.

Spojrzeliby obaj uważnie: o jakie dwadzieścia kroków odległy, zbliżał się ku nim mężczyzna, ubrany w huzarski mundur, obok niego szła dziewczyna w skromnym stroju mieszczanek fumańskich. Poleski, po złotych bujnych, nieczem nie okrytych włosach od razu w niej poznał córkę kapitana Ribicza. Obaj przyspieszyli kroku i w kilka sekund, stanęli oko w oko z kapitanem. Patrzyli nań zdziwionym trochę wzrokiem, bo co prawda nieco dziwnie wyglądał opity w przyciasny trochę mundur wachmistrza węgierskich huzarów.

— Jak się pan kapitan ma! — przemówił pierwszy Poleski, uchylając grzecznie kapelusza. — Zaledwie poznaliśmy pana w tym mundurze.

Ribicz zrazu ze zdziwieniem popatrzył na młodych ludzi, wkrótce jednak przypo-

mniał sobie ich twarze, bo uśmiechnął się do nich życzliwie i podając im rękę odpowiedział:

— Ah! panowie Polacy... Witam! witam panów na stałym naszym lądzie... Ja teraz inny człowiek... Co? Prawda. Taki sam huzar, jak ten co związał się po Brzeżanach i Tarnopolu... Co panowie tu robią?

Demszyński zaczął mu opowiadać, że znudził się już Abbazją i umyślnie przyjechali do Fiume, żeby się trochę rozerwać i poznać to ładne miasto...

Poleski tymczasem witał się z zapłonią panną Neą i przyciszonym głosem opowiadał jej, że z daleka poznał ją po jej przesłizanych złocistych włosach, że w tym ludowym stroju bardzo jej do twarzy, że zresztą jej we wszystkim i zawsze musi być do twarzy.

Dziewczyna choć na pozór zagniewała się trochę za te pochwały, ale w gruncie robiły jej one przyjemność... Instynktem jednak wiedziała, szepnęła rumieniąc się jeszcze mocniej:

— Niech mi pan takich rzeczy nie mówi... To takie pospolite... Gdybym na to pozwalała, to wszyscy pasażerowie na okręcie mówiliby mi to samo... Ale ja wiem, że to nieprawda.

Po ostatnich słowach oblała się szkarłatem tak, że nawet uszy jej poczerwieniały, a z białych zazwyczaj policzków, omal krew nie wytrysnęła... Zawstydzona tak kłamstwem, popękanego z zupełną świadomością, wstydziła się tem mocniej, bo postrzegła, że Poleski się poznał na tem i uśmiechnął się z lekkim odzieniem ironii. Chcąc jednak zwrócić rozmowę na inny przedmiot, zaczęła z ożywieniem opowiadać, że wraca z ojcem z kościoła w Tersato, miejsca cudownego, gdzie stał ongi domek Matki Boskiej, który później został przeniesiony w cudowny sposób do Loreto, że jednak i dziś miejscowość ta cudami słynie i ona ma takie nabożeństwo do tamtejszego cudownego obrazu, że w każde większe święto chodzi tam na mszę, choć to dość daleko i droga po schodach w skale kutej jest bardzo stroma i nużąca.

— Ojciec zawsze się okropnie zmęczy — dodała zwracając się do Demszyńskiego i Ribicza, którzy słuchali od początku jej słów z zajęciem — ale coś musi czasem zrobić dla swej jedynaczki...

— Nie bardzo często ja tam chodzę! — mruknął stary.

— Zawsze, w każde większe święto, kiedy okręt nie chodzi — objaśniała, przybliżając się do ojca, czułem spojrzeniem. — W zwykłe niedziele i mniejsze święta sama sobie chodzę, a tatuś, jak jaki bezbożnik, wozi pasażerów.

Później rozpoczęła się ogólna rozmowa, prowadzona z wielkim ożywieniem. Stary Ribicz, choć człowiek skromny, rozsądny i bardzo mało próżny, rad był jednak widocznie, że „panowie“ witali się z nim i rozmawiali jak ludzie zupełnie równi i jakby należący do tej samej sfery towarzyskiej. Szczególniej podobał mu się Demszyński, który miał ten dziwny dar, tak potrzebny dla obserwatora: zastosowania się do poziomu umysłowego badanego indywiduum. To też swą bezceremonialnością i serdeczną poufałością ujął starego huzara do tego stopnia, że się jemu zdawało, iż spotkał się z jakimś bardzo dawnym znajomym, z jakimś kolegą z pułku i przypominają sobie nawzajem dawne dobre czasy... Z ogromną też uprzejmością, choć już dobrze znudzony i nie lubiący chodzić piechotą, oprowadzał obu cudzoziemców po mieście i pokazywał im wszystkie ciekawe zabytki, opowiadając z ogromnym wdziękiem ludowej prostoty przywiązane do nich podania i legendy...

Po godzinie takiej wspólnej wędrówki, stanął nagle i patrząc bacznie na obu Polaków, zaczął mówić z pewną nieśmiałością:

— Napracowaliśmy się dość, i zasłużyliśmy na to żeby, się napić po kieliszku do brej, starej sliwownicy i posilić się talerzem rosołu i kawalkiem mięsa.

(Ciąg dalszy nastąpi).

i postępu ekonomicznego nie był on chwilą epokowego przewrotu ale nie był także czasem zaoferowania i upadku. Wiedza, nauka i sztuka, te trzy błogosławione czynniki, które podnoszą wartość życia ludzkiego i w których geniusz ludzki najwyraźniej się uwydatnia, święciły w tym roku niejednokrotnie tryumfy. Podobnie przemysł i handel, parte naprzód niepowstrzymanym rozwojem, niesione przez postęp na polu techniki, wynalazków i ułatwień komunikacyjnych, zdobyły sobie nowe tereny i utrwały swe stanowisko, jako głównych — obok uprawy roli — podstaw dobrobytu ludzkości.

Aby ta praca pokojowa mogła snuć się nieprzerwanie, by ludy mogły swobodnie używać dobrodziejstw pokoju, — dyplomacya w tym roku z wysiłkiem rozwijała swą działalność. Dla niej też przedewszystkiem rok 1897 stanowić będzie datę pamiętą i chlubną. Nie masz wprawdzie nie tylko roku ale prawie dnia nawet, o którym można by było powiedzieć, że na całym obszarze ziemi panuje w nim bezwzględny pokój, — to jednak dla ogólnego postępu i dla dobra całej ludzkości najważniejszą jest potrzebą, aby przynajmniej ludy wyższej kultury, te, które prowadzą naczelną pracę cywilizacyjną, mogły pokój zażywać istotnie. — Z tego stanowiska mniejsza o to, czy tam gdzieś na czarnym lądzie Afryki walczą z sobą plemiona murzyńskie, lub czy Anglii i Niemcy dla torowania drogi najszybszemu ideom trzymają się zawsze jeszcze dawnej zasady: ogniem i mieczem, i szła do Azji baterie szybkostrzelających dział, lub opancerzone eskadry; z tego jednak także stanowiska właśnie w roku, który dziś dobiega kresu, groziło pokojowi powszechnemu wielkie niebezpieczeństwo z powodu wojny między Grecją a Turcją, — a odwrócenie tego niebezpieczeństwa pozostanie zawsze tytułem do sławy dla dyplomacyi europejskiej. Jaka zaś rola w tych usiłowaniach przypadła dyplomacyi Austro-Węgier, jakie znaczenie miała podróż Jego Ces. Mości do Petersburga i jej rezultaty, jaką doniosłość zjazdu w Wiedniu i Budapeszcie, oraz cała działalność austro-węgierskiego Ministra spraw zagranicznych — rzeczy to dobrze wiadome. Stały się one dzwignią ogólnego pokoju i równoważnikiem wypadków takiej doniosłości ogólnej, jak n. p. podróż prezydenta francuskiej Rzeczypospolitej nad Nową i ogłoszenie tam podwójnego aliansu.

W świecie ogólnych poglądów społecznych i politycznych panuje jeszcze zamęt i chaos, charakteryzujący dobitnie zachodzącą epokę dziewiętnastego stulecia. Idea narodowości, którą wiek ten z całą żywiołową siłą poruszył, nie zdołała jeszcze zdobyć sobie ogólnego uznania i skryształizować swych pięknych i doniosłych tendencji w stosunkach faktycznych, — a już do tych walk narodowościowych wniosły nową i fałszywą nutę rozstroju prądy, które, według przepowiedni politycznych Fałbów mają stać się panującą ideą wieku dwudziestego: prądy społeczne. To też we wszystkich bez wyjątku państwach walki narodowościowe i społeczne zapelniały

w roku ubiegłym karty wewnętrznych dziejów. Także i w Austrii, gdzie przy nowych wyborach do parlamentu, w skutek reformy wyborczej, hasła te znalazły silniejszy wyraz, wpłynęły one decydująco na bieg wewnętrznych wypadków, spowodowały w łonie parlamentu zamęt i bolesne sceny, doprowadziły do znanych i zasmucających konsekwencji. Praca jednak ludzi dobrej woli szła mimo wszystko naprzód i nieprzerwanie. Krzewiła się więc oświata ludowa, rósł dobrobyt, przygotowywały reformy takiej doniosłości społecznej, jak mająca wejść w życie z dniem jutrzejszym reforma podatkowa i procedury sądowej, — a tutaj i wszędzie idea sprawiedliwości i słuszości, chociaż nieraz jeszcze tłumiona brutalną dłońią, zdobywała sobie zwolna uznanie i prawo bytu.

W tem też nadzieja lepszej przyszłości, w tem otucha, że Nowy Rok nie tylko zaspokoi potrzeby i powetuje straty, lecz także przyniesie nagrodę i błogosławieństwo!

A jakby dla potwierdzenia tych pomyslnych nadziei, zbiegły się rozliczne, podniosłe objawy.

Najwnioślejza Ewangelia świata, Chrystusowa miłość bliźniego, która przetrwała tyle już burz i gromów, a ostała się wśród nich zawsze jako Piotrowa Opoka, święci dziś tryumf niezwykle w rozpoczynającym się jutro dyamentowym jubileuszu Świątobliwego a walego Starca, który jednak z taką niezrównaną, natchnioną, prawdziwie siłą i z takim natchnionym rozumem kieruje powierzonymi mu sprawami Boskiego Kościoła.

Naród nasz w obecnej chwili, tak dla niektórych jego odłamów trudnej, w chwili ciężkich prób i doświadczeń, gdy zapowiadają mu nawet nowe próby i nowe doświadczenia, może przeciw wzrok swój zatrzymać i napoić otuchą w wielkiej uroczystości na cześć tego, który jest jakby synonimem umysłowego życia naszego w ostatnim stuleciu, dzwignią naszego duchowego istnienia, — w uroczystości największego naszego wieszcza Adama Mickiewicza.

A ta, najszcześliwsza dzisiaj część naszego narodu, której było danem zostać poddanymi potężnego berła Habsburgów, ma jeszcze przedewszystkiem wspaniałe i radosne święto: Jubileusz pięćdziesięciolecia Rządów ukończonego i najmiłościwszego Monarchy! Niezwykła ta uroczystość wielkiej rodziny ludów austriackich uciszy niewątpliwie wszystkie walki i spory, stanie się dla Państwa źródłem i zadatkiem wewnętrznej spokoju i nowej potęgi, a nam da sposobność do okazania Monarsze naszej nieograniczonej wierności, czci i przywiązania, naszego hołdu i wdzięczności za odebrane tylkokrotnie dobrodziejstwa.

To też choć trudne i ciężkie to czasy: *Sursum corda!*

Sprawy sejmowe.

(Rozdział referatów w komisjach sejmowych).

(§) Komisye korzystając z dłuższych feryj świątecznych, zajęły się przydzieleniem referatów, aby referenci przygotować mogli sprawozdania do dalszych obrad w Izbie.

Komisa budżetowa rozdzieliła w następujący sposób referaty.

Wydatki:
Rubr. I. reprezentacya kraju, rubr. II. koszt zarządu p. Skrzyński Adam; rubr. III. koszt leczenia p. Marchewski; rubr. IV. koszt szpitala, rubr. V. wydatki sanitarne p. Goldman; rubr. VI. zakłady dobroczynności p. Barwiński; rubr. VII. Akademia i Rada szkolna, p. Kozłowski; rubr. VIII. zakłady subwencjonowane p. Paszkowski; rubr. VII. teatr i Towarzystwo muzyczne p. Abrahamowicz; rubr. VII. wydawnictwa, stypendya, zasiłki p. Paszkowski; rubr. VIII. pomniki historyczne p. Barwiński; rubr. IX. żandamerya p. Zajezzkowski; rubr. X. komunikacye p. Potocki Andrzej; rubr. XI. szpital powszechny we Lwowie p. Marchewski; rubr. XI. zakład na Kulparkowie p. Jordan; rubr. XI. fundacya podrzutek we Lwowie p. Marchewski; rubr. XI. szpital św. Łazarza w Krakowie, fundacya podrzutek w Krakowie p. Paszkowski; rubr. XII. szpitalnictwo p. Potocki; rubr. XIII. melioracye i budowy wodne p. Skalkowski; rubr. XIV. odsetki i umarzanie pożyczek p. Goldman; rubr. XV. urzędnicy fachowi dla szkół rolniczych, szkoła lasowa we Lwowie, Dublany, Czernichów, p. Jędrzejowicz Stanisław; rubr. XV. niższe szkoły rolnicze, Weterynaryja, Towarzystwo rolnicze i stypendya p. Niezabitowski Stanisław; rubr. XV. skład publiczny w Krakowie p. Scipio; rubr. XV. wydawnictwa rolnicze i zasiłki różne, górnictwo p. Niezabitowski Stanisław; rubr. XVI. rękodzielnictwo i przemysł p. Małachowski; rubr. XVII. rozmaite wydatki p. Scipio.

Dochody p. Zagórski.
Sprawozdawcą generalnym budżetu wybrany został p. Piński; zamknięcia rachunkowe za r. 1896 p. Goldman; fundusze propinacyjne p. Skalkowski; fundusz kultury krajowej, fundusz stanowy sierociński, fundusz Al. hr. Stadnickiego, fundusz pożyczki kraj. r. 1873 p. Goldman; zamknięcia funduszy stypendyjnych p. Rotter; zamknięcie i sprawozdanie fundacyi skarbkowskiej p. Rotter.

Sprawozdanie z czynności biura prezydya i Dep. II. (sprawy budżetowe) p. Abrahamowicz; regulacyę plac urzędników i statut emerytalny urzędników Wydziału krajowego p. Abrahamowicz; szkoła kadecka we Lwowie p. Scipio.

Komisa przemysłowa: Sprawozdanie Wydziału krajowego z czynności w zakresie przemysłu kraj. objęli: dział kraj. komisa przemysłowa p. Goldman; dział szkoły zawodowe p. Zardecki; dział szkoły uzupełniające przemysłowe p. Rotter.

Komisa prawnicza: Sprawozdanie z czynności dep. VI. Wydziału kraj. objął p. Klemensiewicz.

Komisa komasacyjna: projekty do ustaw komasacyjnych przydzielono do referatu p. Pilatowi.

Komisa drogowa: Sprawozdanie z czynności dep. drogowego Wydziału krajowego objął p. Sala; zmiana etatu służby techniczno-drogowej p. Gniewosz; projekt szkoły konduktorów p. Urbański; przyznanie emerytury drożnikom p. Urbański.

Komisa bankowa: Sprawozdanie o organizacyi kredytu dla włościan p. Skalkowski; sprawozdanie o Banku krajowym p. Rapoport.

Komisa administracyjna: przedłożenie rządowe z projektem zmiany sejmowej ordynacyi wyborczej p. Górski; sprawozdanie z projektem ustawy budowniczej dla wsi p. Onyszkiewicz; fundusz pożyczkowy koszarowy p. Dworski.

Komisa sanitarna: sprawozdanie z czynności Dep. V. Wydziału krajowego p. Jordan.

Komisa gospodarstwa krajowego: Sprawozdanie z czynności Dep. III. p. Rayski; o popieraniu kultury krajowej na polu budowli wodnych p. Gorayski; o szkole dublańskiej p. Franciszek Jędrzejowicz; o szkole czernichowskiej p. Vivien; o krajowych niższych szkołach rolniczych p. Czeż; o krajowej szkole gosp. leśniczego p. Zamoycki; o szkole sadowniej w Zaleszczykach p. Wachnianin; o założeniu targowicy na bydło p. Czeż; o mleczarstwie p. Czeż; o nauczycielach wędrownych p. Krański; o szkołach publicznych p. Krzysztofowicz; o hodowli bydła p. Schnell.

Nie rozdzieliły referatów komisye: szkolna, solna, górnicza, gminna, adresowa i kolejowa.

SPRAWY MONARCHII

Najj. Pan zarządził, jak wiadomo, zamknięcie trzynastej sesyi Rady państw. Najw. pismo odręczne, zarządzające to, ogłoszone już jest urzędowo a wszyscy posłowie do Rady państwa otrzymali z Prezydium Izby posłów następujące zawiadomienie: Jego Cesarska i Królewska Apostolska Mość odręcznym Swem pismem z dnia 29 grudnia 1897 roku do Jego Ekscelencyi Pana Prezydenta Ministrów raczył łaskawie rozporządzić zamknięcie z dniem 29 grudnia 1897 r. XIII. sesyi Rady państwa — o czem mam zaszczyt zawiadomić panów posłów.

Wiedeń 29 grudnia 1897 r.

Abrahamowicz.

W ten sposób zakończyła się już druga z rzędu sesya obecnego peryodu ustawodawczego, dla którego wybory odbyły się na wiosnę r. b., podczas gdy dawniej jedna sesya trwała zazwyczaj przez cały przeciąg sześciu-

45)

SZALONA

NAŚLADOWANIE Z FRANCUSKIEGO.

XX.

(Ciąg dalszy).

— A co pan chce robić z naszymi drzewami?
— Mówiłem ci. Chce rysować na papierze.

— A więc je zabrać?
— Zobaczysz, jeżeli zechcesz pójść ze mną — odpakł Tzerényi zniecierpliwiony.

Wszedł — mówiąc to — w długą, trawą zarostą aleję, w której po jednej stronie widać było baryerę malowaną, odgraniczającą granicę parku, a po drugiej, oko tonęło w gęstej głębi drzew i krzaków, z pomiędzy których słońce przedzierając się promieniami, kładło długie złote pasma na ziemię.

Loic powstał zwolna i szedł za nim w pewnem oddaleniu, krokiem niepewnym, przychajony, jak wilk. Tzerényi wszedł do lasu, który zdawało się, że jest mu znany, tak dobrze został objaśniony co do jego zakątków; niedaleko ztąd znajdował się kamień druidyczny, mogący służyć za model artysty, a w danym razie, w razie potrzeby, użyć go do schronienia przed wzrokiem intruzów. Tzerényi ustawił sztalugi i otworzył pudło z farbami i nie tracąc ani chwili, wyjął nowe płótno i szybko szkicować zaczął. Loic, stojący zdale, nabierał po trochu odwagi i narazie spojrzał przez ramię artysty. Co znały te linie, ta bazarzana? Czy to było pismo? Czy może cudzoziemiec urok rzucał na drzewa, aby poschły? Stał tak niezde-

cydowany, ciekawy, aż Tzerényi zniecierpliwiła jego natrętna obecność.

— Stuchaj, mój chłopce — rzekł, rzucając mu pieniądze przez ramię — teraz, kiedy widzisz, że nie pragnę nie złego uczynić, idź napij się za moje zdrowie. Słyszysz? zawadza mi, kiedy kto patrzy na to, co robię.

Loic podjął pieniądz, podziękował kiwnięciem głowy i oddał się, obracając się nieustannie. Tzerényiemu ciężar spadł z serca; nie myślał się nawet oglądać, nie przypuszczając, żeby oddalający się prostą aleją ku wyjściu z parku wieśniak, mógł się gdzie ukryć przed jego okiem, aby go szpiegować, a zresztą, wołał wierzyć, że Loic najsłodszej zapija się w szynku za jego pieniądze: tak mu było wygodniej.

Czuł się dzisiaj w wybornym humorze, usposobiony optymistycznie. Porzucił rysunek, rozciągnął się na trawie, podłożył ręce pod głowę i odetchnął pełną piersią, wciągając świeże, wonne powietrze lasu w płuca. Wodził oczami po sklepieniu liści drżących od powiewu wietrzyka, patrzył na ruchome pasma światła, przedzierającego się przez gałęzie, słuchał śpiewu ptaszków i rozrównienie go ogarniało. Co za rozkoszna przygoda! jak mu było dobrze, miło! zapominał o Paryżu, o swoich kochankach i wierzytelach, miał wrażenie, że wrócił do swoich lat dwudziestu. Rzeczywiście, zrobić sto dwadzieścia mil, aby odpowiedzieć na zawołanie ładnej panny, stanąć w obskurnej oberży, pod przybranem nazwiskiem, wziąć na siebie suknie artysty dla ułatwienia schadzek, wszystko to zgadzało się z tradycją romansu, ale gdzie zatrzymywał się romans i co mu nakazywał honor, ów elastyczny honor, regulujący postępowanie kogoś, który nie wie już co jest dobrem a co złem?

— Ba! — pomyślał sobie, nie mogę sobie przecież wyrzucać, że ją wciągnął; pozwoliłem tylko, żeby wyobraźnia jej pracowała,

a że pracowała na moją korzyść, cóżem temu winien?

Tymczasem słońce zniżać się zaczęło ku zachodowi, jak to poznać było można z kierunku promieni przeświecających z pomiędzy gałęzi; marzenia Tzerényi zaczęły się mącić niepokojem połączonym z niecierpliwością. Nagle, wydało mu się, że usłyszał lekkie kroki na mchu; było tak cicho w powietrzu, że nawet taki lekki szmer odróżniać się dawał. Odgął przed siebie usłyszał, kto się zbliża. Wstał szybko i w chwili, gdy Laura zdyszana i zaczerwieniona więcej z powodu wzruszenia niż z przedkiego biegu, wychodziła z po za druidycznego kamienia, otworzył ręce i przyjął ją drżącą w swoje ramiona.

— Przyjechałeś pan...? szepotała.

On odpowiadał, okrywając pocałunkami jej włosy i powieki spuszczone.

— Czyż mogłaś wątpić?

Wysunęła się zwolna z jego objęcia.

— Tak, wierzę panu, kochasz mnie i ja ciebie kocham... muszę przecież pana kochać, jeżeli ośmieliłam się rozporządzać tobą i powiedzieć...

— Ach! nie mów nic więcej, pozwól mi patrzeć na siebie, zachwycać się tobą! — zawołał Tzerényi, który wbrew swojej wymowie, wołałby w tej okoliczności rozpocząć nie rozmowę, w tem samym miejscu, w którym ją przerwał w przeszłym roku w Sabaudyi.

Pociągała go jej świeżość, młodość i niewinna ufnosć, jaką w nim pokładała. Laura wydawała się więcej uszczęśliwiona, niż przestraszona jego uniesieniem.

— A przecież trzeba, żeby pan postuchał, co mam powiedzieć — rzekła, trzymając go w przyzwoltem oddaleniu. — Będiesz miał całe życie, aby zachwycać się mną, jak się wyraziłeś...

— Całe życie! — powtórzył Tzerényi, podnosząc do ust jej rękę, z nieokreślonym wrażeniem zadziwienia.

— A tymczasem, chwile naszego porozumienia, które jest koniecznem, nieodzownem, bo według niego przyszłość nasza się ułoży, są policzone! Tak mi trudno przyszłość się wywnąć! Od czasu, kiedy panna Blondet mnie opuściła, książd Goff poczuwa się do obowiązku ją przy mnie wycześć; strzeże mnie jak więźnia. Musiałam czekać, żeby się zabrał do odmawiania brewiarza... a jeszcze, nie mogę powiedzieć, żeby był całkiem spokojna! Kto wie, czy nie strzeli mu myśl złośliwa przyjąć aż tutaj na rozmyślanie!... Powiedz mi pan, nie widziałeś nikogo?

— Nikogo, od dwóch godzin, jak tu jestem. Ach! a jednak tak! przychodząc tutaj... spotkałem coś w rodzaju idyoty, od którego ledwie mogłem się uwolnić.

W dwóch rysach Tzerényi opisał Loica Guern.

— Jesteś pan pewny, że teraz już go tu nie ma? — spytała Laura, której twarz zaszepiła się nagle.

— Całkiem pewny. Ale czegoś się miała obawiać podobnej istoty, której milczenie możnaby okupić, przypuszczam, garścią miedziaków? Wydał mi się zresztą nadto głupi, aby miał co rozumieć i opowiedzieć komu...

— Loic Guern? Przywiązanie jego do mego kuzyna Armela, udzieliłoby mu w razie danym nawet rozumu?

— Twój kuzyn Armel? — powtórzył Tzerényi, marszcząc brwi.

— Tak — odrzekła — cheiano mnie wydać za niego... i gdyby nie okazał się pełnym dobroci, delikatności, biednym chłopcem... nie wiem, jakby była potrafiła obronić się przed spiskiem, jaki na mnie uknuto.

(Ciąg dalszy nastąpi).

letniego peryodu ustawodawczego. Pierwsza sesja obecnego peryodu a dwunasta sesja Rady państwa od jej powstania rozpoczęła się w dniu 27 marca a zakończyła się w dniu 2 czerwca. Po letnich feryach otwarta została sesja trzynasta w dniu 23 września b. r. odroczenie jej „aż do dalszego zarządzenia“ nastąpiło w dniu 28 listopada, a zamknięcie w dniu 29 grudnia. Następstwa zamknięcia sesji są znane: nominacja prezydium Izby panów przez Najj. Pana, oraz wybór prezydium Izby posłów muszą nastąpić na nowo, dotychczasowe prezydium pozostają jednak na urzędzie aż do ponownego zebrania się Rady państwa. Głośno także nietykalność poselska a wszystkie niezakończone przedłożenia i wnioski odpadają.

Posiedzenie centralnego komitetu wyborczego dla zachodniej Galicji odbędzie się dnia 4 stycznia w Krakowie.

W ogłoszonym we środę rozporządzeniu cesarskim z dnia 28 b. m. o sześciomiesięcznym prowizoryum budżetowym na r. 1898, wyliczone są szczegółowo kredyty, które wygasają z końcem grudnia b. r., na mocy tego rozporządzenia jednak mają być jeszcze użyte po koniec czerwca r. 1898. Znajdują się tu następujące kredyty dla Galicji:

W etacie Ministerstwa wyznań i oświaty: 15.000 zł. jako druga i trzecia rata na artystyczne przyozdobienie Uniwersytetu w Krakowie, 5.400 zł. jako pierwsza i druga rata na odnowienie budynku zamkowego w Rzeszowie, 18.000 zł. jako pierwsza rata na ciepłą w Uniwersytecie krakowskim, 25.000 zł. jako szósta i ostatnia rata na patalog-anatom. instytut w Krakowie, 1.000 zł. na pierwsze urządzenie katedry dla encyklopedy i górnictwa, wydobywania ropy i górnictwa wiercenia na Politechnice lwowskiej, 20.000 zł. jako subwencja dla gminy na budowę gmachu gimnazjum w Buczacu, 800 zł. na nową studnię w gimnazjum w Tarnowie, 50.000 zł. jako trzecia i ostatnia rata na budowę, oraz 12.000 zł. na wewnętrzne urządzenie szkoły realnej w Krakowie, 18.000 zł. na rozszerzenie budynku seminarium nauczycielskiego w Stanisławowie, 8.700 zł. na restaurację kościoła w Rzeszowie.

W etacie Ministerstwa skarbu: 7.100 zł. na budowę nowego domu urzędu skarbowego w Ottynie i 8.000 zł. na przebudowanie domu urzędu skarbowego w Podwołoczyskach.

W etacie Ministerstwa kolei żelaznych: 50.000 zł. na rozszerzenie stacji w Nowym Sączu, 500.000 zł. z funduszu inwestycyjnego kolei czerniowieckiej jako czwarta rata, na rozszerzenie stacji we Lwowie, 50.000 zł. z tego samego funduszu na rozszerzenie z powodu przyłączenia kolei lokalnych, 200 000 z tego samego funduszu na rozszerzenie stacji w Stanisławowie i wreszcie 260 000 zł. na różne melioracje na kolei Lwowsko-Czeriowieckiej.

W etacie Ministerstwa sprawiedliwości: 5.000 zł. na nowy budynek sądu obwodowego w Rzeszowie, 20.000 zł. jako dwie raty na nowy budynek sądu w Nowym Sączu, 25.000 zł. na nowy budynek sądu w Horodence, 4.654 zł. jako reszta na nowy budynek sądowy dla Podwołoczysk, 10.000 zł. jako pierwsza rata na budowę nowego budynku sądowego dla Kossowa, 15.000 zł. jako pierwsza na budowę nowego budynku sądowego dla Żydaczowa i 15.000 zł. na do budowanie trzeciego skrzydła do gmachu więziennego w Tarnopolu.

Sejm dolno-austriacki, po ukończeniu dyskusji nad kwestją rozporządzeń językowych, o czym wczoraj doniosła depesza, przystąpił do obrad nad prowizoryum budżetowym, w czasie których przyszło do burzliwych scen i wzajemnych obelg. Ponieważ poseł Noske polemizował z dr. Luegerem, obcypano go z tego powodu gradem obelg, grożono mu, a poseł Mayer zawołał: „Milcz, bo ci dam w twarz!“ Do prof. Philipowicza, który usiłował bronić Noskego, wołano: „Stul głę!“ Okrzyki: „ty lotrze“, „płatny najemnik“, i t. p., padały z obu stron. W końcu przyjęto prowizoryum budżetowe jednogłośnie, poczem obrady sejmowe odroczone do 7 stycznia.

W Chebie odbył się we środę wiec akademików niemieckich, któremu przewodniczył burmistrz Gschier, a brali w nim udział liczni profesorowie Uniwersytetu, posłowie i około 600 studentów niemieckiego Uniwersytetu i politechniki w Pradze. Miasto przystrojone było chorągiewkami czarno-czerwono-złotymi. Po wielu namiętnych przemowach uchwalono starać się o uzyskanie dostatecznej opieki dla obu niemieckich Akademij praskich, a w razie nieotrzymania należytej gwarancji o przeniesienie tych zakładów z Pragi. Komisarz rządowy nie dopuścił do głosowania nad wnioskiem jednego ze studentów, żądającego uchwały, aby życie i mienie Czechów w niemieckiej części kraju uważać jako zakład bezpieczeństwa Niemców w Pradze. Pod koniec zebrania odspiewano *Wacht am Rhein*. Wieczorem odbył się wielki komers.

Stronnictwo Szönerera popiera w Chebie kandydaturę na posła do Sejmu czeskiego „Gazeta Lwowska“ z dnia 1

go, redaktora Hofera, który jak wiadomo był uwięziony pod zarzutem zbrodni stanu, a następnie ze względu na stan zdrowia wypuszczony został na wolność.

Z Pragi donoszą, że przedłożenie budżetowe czeskiego Wydziału krajowego wykazuje niedobór w kwocie 18 milionów. Na pokrycie niedoboru w dziale zwyczajnym proponuje Wydział krajowy dodatki krajowe w wysokości 54 pre. (w roku 1897 tylko 39 pre.), w dziale zaś nadzwyczajnym zaciągnięcie pożyczki krajowej w sumie czterech milionów. Pobierania dodatków do podatku osobisto-dochodowego zaniechano na przeciąg lat pięciu.

Narodni Listy ogłaszają listy posłów Madeyskiego, Rutowskiego i Lewickiego, którzy zastrzegają się przed zarzutami, jakoby chcieli rozluźnić łączność prawnicy i twierdzą, że przeciwnie, dążą do jej wzmocnienia.

Prowizoryum ugodowe na Węgrzech.

Można uważać już za rzecz pewną, że nowe prowizoryum ugodowe na Węgrzech nie przyjdzie do skutku w drodze parlamentarnej. Stronnictwo niezawisłości, po znanej mowie prezesa gabinetu barona Banffy'ego, który określił jasno i dobitnie stanowisko Rządu, oświadczyło się za utrzymaniem nadal bezwzględnej opozycji i obstrukcji.

W tutejszych dobrze poinformowanych kołach politycznych utrzymują, iż rząd węgierski nie wyda wcale żadnego rozporządzenia, w sprawie utrzymania nadal w ugodzie *status quo*. Jak koła te twierdzą, baron Banffy powziął to postanowienie dlatego, że w ustawie zasadniczej węgierskiej nie ma przepisu, któryby zezwalał na uregulowanie jakichś spraw w drodze rozporządzenia cesarskiego. Jeden z najpoważniejszych członków parlamentarnej większości scharakteryzował sytuację temi słowy: należy zachować *status quo* za pomocą *status quo*.

Wczoraj toczyła się w Izbie węgierskiej dalsza ogólna dyskusja nad projektem ustawy o prowizorycznym uregulowaniu spraw sądowych i bankowych. Prezes stronnictwa niezawisłości dep. Horansky oświadczył, że stronnictwo to nie zgodziło się na podjęcie nowych rokowań z Austrią. Ustawy z 1867 r. nie wykluczają wcale prolongowania obecnego stanu rzeczy. Nie można bynajmniej powiedzieć jakoby w Austrii konstytucja chwilowo była w zawieszeniu a dopóki istnieje i obowiązuje tam konstytucja, nie powinny Węgry wyzykiwać na swoją korzyść kłopotliwego w Austrii położenia. Mowca uważa obecny węzeł łączący obie połowy Monarchii w interesie Węgier za potrzebny i przysługujący błogie owoce, omawia kwestję kwot i oświadcza, że pomiędzy wywodami prezesa gabinetu i hr. Apponyiego niezachodzi żadna zgoda różnica. W końcu oświadcza się za przedłożeniem rządowem (huczne oklaski).

Dep. Hollo (z frakcji Kossutha) polemizując z poprzednim mowcą oświadczył się przeciw przedłożeniu, przyczem napadał gwałtownie na rząd obwiniając go o niedotrzymanie przyrzeczeń złożonych w Izbie.

Na tem odroczone obrady do 3 stycznia. Zwołane przez stronnictwo niezawisłości zgromadzenie ludowe przyjęło rezolucję, wzywającą posłów skrajnej lewicy, aby w Sejmie uczynili wniosek o postawienie ministrów w stan oskarżenia i starali się o przeprowadzenie odrębnego okręgu celnego.

Na generalnem zebraniu reprezentacji budapeszteńskiej przedłożono przedwczoraj wniosek, który nagania postawę opozycji, zajętą w obec projektu rządowego o prowizoryum ugodowem. Zebranie przyjęło wniosek jednak nie w formie nagany, lecz tylko wypowiedziadając życzenie, aby projekt rządowy stał się jak najrychlej ustawą, czego domaga się interes kraju.

Z Poznańskiego.

(Odpowiedź posła Förstera na list otwarty p. Kościelskiego. — Prokuratora przeciw robocie hakatystów. — Gwiazdkowy numer głównego organu hakatystów).

Poseł dr. Foerster, który zarzucił w parlamencie niemieckim p. Kościelskiemu zdradę stanu, a to z powodu jego mowy, wygłoszonej na bankiecie lwowskim, odpowiada na otwarty list pana Kościelskiego w gazetach niemieckich, że rzeczywistego brzmienia mowy jego nie znał, nie czytał nawet ówczesnego sprostowania p. Kościelskiego, że zarzut swój oparł tylko na wiadomościach kilku pism niemieckich. Gdy się przekona, że pisma te rzeczywiście fałszywie stręczyły mowę pana Kościelskiego, nie omisszka sprostować swego zarzutu.

Okazuje się więc znowu, z jaką to lekomyślnością miotają szowiniści niemieccy obelgi i zarzuty przeciwko Polakom. Wystarczy im zwykła plotka gazetarska, aby zaraz

wystąpić z działem najcięższego kalibru. Słusznie też zaznacza w obec tej odpowiedzi p. Foerster *Posener Ztg.*, że poseł ten postąpił sobie wcale nie pięknie.

Prokurator wytoczył poznańskiemu Towarzystwu hakatystów proces o cyrkularze z firmami kupieckimi, gdzie wyliczony był szereg tych firm poznańskich, których właściciele są Polakami, lecz posiadając z niemiecką brzmiające nazwiska. Cykularze te przeznaczone były dla Niemców, w celu przestrzeżenia ich przed nabywaniem czegokolwiek w sklepach Polaków. Ustawy państwa pruskiego zakazują podobnego odbierania zarobku lub szkodenia na mieniu uczciwym ludzom, prokurator więc prawnie zmuszony był do wystąpienia przeciw temu bojkotowi. Cały nakład owego cyrkularza, na czerwonym papierze odbitego, skonfiskowała policja.

Gwiazdkowy numer centralnego organu hakatystów *Ostmark*, zawiera wiążącą obelg i przestępstw na Polaków, oraz mnóstwo fałszów i kłamstw o miejscowych stosunkach. Zaraz w naczelnym artykule, wynoszącym pod niebiosy zasługi zmarłego posła Tiedemana, odmawia zarząd hakatyzmu Polakom wszelkich uczuć szlachetniejszych. Po tem następuje artykuł, pod tytułem: „Polskie zamachy na niemieckie miasto“, w którym prof. Liesegang skarży się narzekome usiłowania polskie, zmierzające do spolszczenia miasta Wschowy. Pomiędzy innymi twierdzi pan Liesegang, że jak mu doniesiono z wiarogodnego źródła, polscy osadnicy otrzymali nawet z kasy kościelnej pieniądze na zakupno parceli. Chodzi tu zapewne o to, że dozor wypożyczył pieniądze kościelne jednemu z osadników na hipotekę, co, jak wiadomo, praktykuje się wszędzie i codziennie i nie jest zabronionem. Dalej znajdujemy w tym numerze odpowiedź p. Tiedemana z Jeziorek na artykuły prof. Delbrücka w *Preussische Jahrbücher*, potępiające stanowczo robotę hakatystów. P. Tiedeman nie zdołał oczywiście osłabić druzgocących argumentów prof. Delbrücka, więc ograniczył się tylko na wyrażeniu ubolewania, że uczony autor nie da się pewnie już nigdy przekonać o niebezpieczeństwie grożącym Niemcom ze strony polskiej.

Z pod berła rosyjskiego.

W Petersburgu głośno mówią o liście, który wielki książę Sergiusz, stryj cara Mikołaja, generał-gubernator moskiewski, miał wystosować do cara. List ten rzekomo miał być skierowany przeciwko nowym prądom w rządzie, jako wyraz staro-rosyjskiej partii w Moskwie. Jeszcze niedawno wielki książę Sergiusz nie byłby się odważył odezwać się do cesarza, popadł bowiem po wypadkach na polu Chodyńskim podczas koronacji w zupełną nieśmiałość. Ale za ostatniej bytności cara w Darmstadtzie, pomiędzy stryjem a synowcem nastąpiła zupełna rekuncylacja — a dziś wielki książę Sergiusz, który zarazem jest szwagrem swego synowca, podobno jest w łaskach u cara i ma być powołany na wysokie stanowisko wojskowe do Petersburga. Wielki książę Sergiusz i stronnictwo starych liczy w takim razie na silniejszy wpływ na osobę monarchy.

Optymiści jednakże powiadają, że car Mikołaj żadnym wpływem nie ulega. Jeżeli ktokolwiek, to przecież chyba matka najjaśniejszy na niego wpływać mogła; powszechne też jest przekonanie, że pragnęła syna utrzymać na drodze, którą kroczył ojciec jego, i że gorąco popierała Pobiedonoscewa, Wannowskiego i całą falangę, która za Aleksandra III. nawą państwową kierowała. A jednakże, dotąd przynajmniej, usiłowania te pozostały bezskuteczne; car idzie własnymi torami — a ma wprawdzie osoby, lecz nie ma stronnictwa, któreby go popierało.

Niedawno korespondent warszawski *Czasu* miał u siebie pewnego znajomego z Petersburga, który mu opowiadał o rozmowie swojej z Rossyaninem, zajmującym wpływowe stanowisko, a szczerze sprzyjającym nowemu kursowi.

„Cóż pan chceś — mówił ów Rossyanin — w chwili śmierci Aleksandra II. mieliśmy szereg ludzi na bardzo wpływowych stanowiskach, w których car Mikołaj II. znalazłby gorących zwolenników i pomocników. Trzynastcie lat rządów Aleksandra III. w duchu szowinistyczno-narodowym i reakcyjnym wystarczyło, aby stłumić wszelki powiew świeższego powietrza i wytworzyć atmosferę duszną, wśród której czynownictwo wszystkim zawładnęło. Oni dziś tworzą zwartą falangę, a przeciwko sobie mają ludzi, idących dotąd luzem, nietylko niestanowiących zorganizowanego stronnictwa, lecz niezajmujących nawet wysokich stanowisk urzędowych. Znasz mnie dobrze, wiem, że nie jestem człowiekiem „zachodnim“ i stosunków a stronnictwem na wzór zagranicy organizować nie myślę. Ale za to silnie jestem przekonany, że gospodarka czynownictwa naszego koniec znaleźć musi, bo nas ostatecznie do zguby zaprowadzi“.

Pytał dalej korespondent swojego znajomego, jakie prądy przeważają w minister-

stwie. Nie umiał jednakże na to odpowiedzieć. Pobiedonoscew, Delianow i Wannowski niewątpliwie stoją z całą stanowczością po stronie dawnego systemu i nie robią z tego tajemnicy, ale Delianow, (minister oświaty) jest zniedołężniałym starcem; Wannowski bezwzględnie łąda chwila ustąpi; minister spraw wewnętrznych, Goremykin, nie jest politykiem o zdecydowanym kierunku; minister skarbu Witte, który dzięki pomysłnemu stanowi finansów stoi bardzo mocno, jest zupełnie oddany sprawom swego wydziału i do polityki się mało miesza; obydwa Murawiewowie są szczerze oddani carowi, ale ich poglądy na sprawy wewnętrzne są mało znane; nie wiadomo, czy oni skłaniają się bardziej ku dawnemu kierunkowi, czy też ku obecnemu.

Jeżeli przy tem wszystkim zważymy, że przecież w gruncie rzeczy żadnych wielkich nowatorstw młody car Mikołaj nie zaprowadza, że jedyną zmianą jest dążenie do większej uczciwości w rządach i do pewnej tolerancji, to łatwo sobie można wyobrazić, jak trudno przeprowadzić rzeczywistą zmianę w systemie, któryby była pożądaną w ziemiach polskich.

Informatorami w pismach rosyjskich o życiu, sprawach i uczuciach Polaków, byli do niedawna wyłącznie prawie niżsi urzędnicy, nie literaci z zawodu, lecz przypadkowi korespondenci, nie pojmujący ani zadania ani celu swych korespondencji. Miał umysłem, a mniejsi jeszcze sercem starali się podpisywać najdrobniejsze, nie nie znaczące szczegółów, aby nadawać im znaczenie jakichś charakterystycznych faktów, świadczących zle o społeczeństwie polskim i jego usposobieniu.

Wprowadzali oni w błąd swoich czytelników, którzy z oddali nie mogli ocenić dostatecznie tego rodzaju elukubracji i mimowoli nabierali przekonania błędnego o tem, co się dzieje w Królestwie i na Litwie.

W ostatnich jednak czasach same redakcje pism rosyjskich przyszły do przekonania, iż miejscowi, stali korespondenci nie spełniają swego zadania jak należy, że tendencyjnie i jednostronnie starają się informować czytelników, że wreszcie osobie zawiści i własny interes gra tu przeważną rolę.

Obok więc korespondencji stałych, zdajemy listy, w których ten i ów mieszkaniec Petersburga lub Moskwy, przyjechawszy na kilka dni do Warszawy, zdaje relacje ze swych obserwacji.

Znalazły się więc korespondencje specjalne w *Graźdaninie*, w *Birżewych Wiadomościach*, w *Ruskich Wiadomościach* i w *Nowem Wremieni*. Chociaż autorom tych ostatnich korespondencji nie można przypisać, że zbadali społeczeństwo polskie do gruntu i że mają o niem dokładne pojęcie, to jednak widoczną jest chęć poinformowania się jak najlepiej, aby możliwie bezstronnie zdać przed czytelnikami sprawę z tego, co się u nas widziało i słyszało.

P. Mikołaj Engelhard, specjalny korespondent *Nowego Wremieni* przybył do Warszawy, aby się naocznie przekonać, czy prawdą jest to, o czym mówią tak często w Petersburgu i w innych miejscowościach cesarstwa o Polakach, ich usposobieniu i obecnem rozgorączkowaniu i... przekonał się, że są to najfałszywsze wiadomości, szereg plotek, wykuty na poczekaniu w tym celu, aby wprowadzić w błąd opinię publiczną rosyjską i zaznaczyć to wyraźnie w swoich listach, znanych nam w krótkim streszczeniu.

W ostatnim liście p. Engelhard mówi o znaczeniu przyjazdu do Warszawy i pobytu w niej carstwa i że pod względem oceny doniosłości tego faktu nie ma różnicy w zapatrywaniach się Polaków, należących do różnych obozów. Twierdzi dalej p. E., że porozumienie się i zjednoczenie może nastąpić tylko przez osobę monarchy — i dlatego występuje przeciwko tym, którzy mówią o dążności Polaków do stworzenia machiawelskiej „unii osobistej“.

Wreszcie przytacza rozmowę z p. Wrotnowskim, który opowiadał mu znane już szczegóły o działalności komitetu, utworzonego do zbierania składek i podkomitetu do urzędowania uroczystego przyjęcia.

Rozmowę zakończył p. Wrotnowski wyrażeniami osobistymi z następującą, wygłoszoną przez niego konkluzją: „Niezachwiana wierność tronu i ręką w rękę z Rossyanami w szczęściu i w nieszczęściu, lecz ani dźdźbła z kultury, języka i wiary.“

KRONIKA

Lwów, 31 grudnia.

— Nowy Rok. Na przełomie pomiędzy minionym a nadchodzącym rokiem, niejedna nasuwa się myśl, niejedno bolesne lub radosne wspomnienie — niejedna powstaje nadzieja i oczekiwań budzi się wiele.... Czytelnikom na-

szym, którym pragnęliśmy wśród ich codziennych zajęć i trudów towarzyszyć piśmem naszym, zasyłamy najszersze życzenia: aby wspomnień przykrych co najprędzej odpłynęły fale, aby z Nowym Rokiem nadeszły nowe, niosące spełnienie wszystkich ich gorących oczekiwań i najpiękniejszych nadziei!

Rok nadchodzący stać się będzie epoką w życiu niejednego narodu i państwa. Monarchia nasza obchodzić będzie w tym roku rzadki w dziejach jubileusz panowania Władcy, którego nie tylko wszystkie ludzkie, ale i państwowe obowiązki, jakąż najwłaściwszą i Najsprawniejszą oddać należy. Ludzkość austro-węgierskiej Monarchii wszystkie będą obchodziły wielkie święto — a nam szczęśliwie przypadło w udziale związać ten epokowy tego wieku rok z pamięcią nieśmiertelnego wieszca naszego Adama.

Z powodu jubileuszu Najj. Monarchy rozpoczniemy z pierwszym numerem *Gazety* w roku przyszłym umieszczać „Kalendarz jubileuszowy”, który przypomni najważniejsze chwile z życia Najmilszej panującej nam Cesarza i Króla, z dziejów Monarchii i krajów w skład jej wchodzących.

— **Na wentę gospodarską**, urządzoną dnia 19 grudnia na rzecz „Domu pracy”, nadesłali dary:

P. starosta Dembowski 1 indyka i 2 kaczki, ks. Jan Kosiński gr. kat. proboszcz z Pełkin 2 zł., p. Andrzej Kędzior 5 zł., p. Próchnicki 2 zł., p. starosta Mühlner w Borszczowie 5 zł., zarząd dóbr Skałat 12 jajec i 1 rogiaczka, ks. Władysław Sapieha z Oleszyc 1 dzika, pani Amelia Turzańska 2 słoiki konfitur i woreczek grochu.

Ks. Konstancja Sanguszkowa.

— **Podziękowanie.** Wenta gospodarska rządzona w sali „Sokoła” w dniu 19 b. m. rzecz „Domu pracy”, przyniosła czystego dołu 2235 zł. 78 ct.

Wdzięczna serdecznie wszystkim, którzy mi zli w zebraniu grosza dla biednych, najopieki i przytułek w „Domu pracy”, gorące podziękowanie. Dziękuję hojnym, którzy bądź dziczyzną, drobiem, mi spożywcami lub pieniężnym datkiem czynili do tak świetnego rezultatu. Dziękuję paniom, które nie żałując ni czasu ni zajmowały się tak gorliwie już to zbieraniem fantów, już to sprzedają losów na wentę. Dziękuję p. pułkownikowi Oestkiewiczowi za bezpłatne dostarczenie kapei wojskowej, tudzież p. Wł. Łozińskiemu za bezpłatne dostarczenie plakatu, — za wszystkie wszystkim przesyłam serdeczne, gorące „Bóg zapłać”.

Ks. Konstancja Sanguszkowa.

— **Dyamentowy jubileusz** obchodzić będzie w r. 1898 Ojciec św. Leon XIII.: sześćdziesiąt rocznicę otrzymania pierwszych święceń kapłańskich. Z tej okazji godzi się przypomnieć w kilku słowach życiorys męża, którego świat katolicki dla Jego niezwykłych cnót i zalet, wielkiego rozumu i wielkiego serca cieżą prawdziwą otacza:

Wincenty hr. Pecci, obecnie Leon XIII., uzyskał przed 65 laty, jako 22-letni kleryk tytuł doktora św. Teologii a w pięć lat później otrzymał konkursową nagrodę z zakresu prawa kanonicznego: „O bezpośrednim powołaniu do osoby *Pontificis Maximi*. Laureatowi opuszczającemu akademię szlachecką wypłacono — sześćdziesiąt cekinów w złocie. Od tego czasu upłynęło sześćdziesiąt lat wielkiego życia. Młody referendarz *Segnatura*, przydzielony do kongregacji *di Buon governo*, odznaczywszy się niesłychanym poświęceniem i narażeniem życia, za jakim niósł moralną i materyalną pomoc, wśród strasznej epidemii trapiącej wówczas Rzym, przyjął z rąk Kardynała wikaryusza Odesalciego kapłańskie święcenia w dniu 31 grudnia 1837 roku. Najazutrz w dniu 1 stycznia odprawił pierwszą ofiarę św. w kapliczce świętego Andrzeja na Kwirynale, w tej samej, w której niegdyś porzucił ziemskie ciało św. Stanisław Kostka.

Czytelnia katolicka we Lwowie przygotowuje się do obchodu drogiej sercom katolików uroczystości dyamentowego jubileuszu Leona XIII. Obchód odbędzie się we wtorek, dnia 4 stycznia. Zaproszenia do wybitnych osobistości w kraju zostały rozesłane.

Treść telegramu łacińskiego wysłanego przez Czytelnię na ręce Kardynała sekretarza stanu Rampollę następująca:

Członkowie Czytelni katolickiej we Lwowie proszą Waszą Eminencję, aby w ich imieniu raczył wyrazić Jego Świątobliwości Papieżowi Leonowi XIII. w dniu 60-letniego Jubileuszu Kapłańskiego ich wiarę niewzruszoną i niezmiennie przywiązanie do świętej Piotrowej Stolicy.

Nigdy nie ustajemy w prośbach naszych do Najłaskawszego Boga, aby Ojciec św. Leona XIII. w jak najdłuższe zachowywał lata.

Korzystając z upragnionej sposobności prosimy o błogosławieństwo Apostolskie.

Thulie, prezes Czytelni.

— **Wiadomości kościelne.** Dycecyja lwowska obrz. łac.: Prezentę otrzymali: ks. Ferdynand Majewski na prob. w Tłumaczu, ks. Jakób Ankiewicz na prob. w Żółtańcach, ks.

Władysław Podwiński na prob. w Białymkamieniu.

Zmarł w szpitalu SS. Miłosierdzia u św. Wincentego we Lwowie ks. Wilhelm Werner, kooperator z Płazowa.

Dycecyja tarnowska: Przeniesieni księża: Roman Gadowski z Królówki do Jurkowa, Jan Prokopec z Bolesławia do Królówki, Kazimierz Kozak z Jurkowa do Dębicy.

Konkurs na opróżnione probostwo w Jasłanach, rozpisany do 31 stycznia 1898.

— **Szematyzm Galicji na rok 1898**, z powodu organizacji władz sądowych, wydanie dopiero przy końcu stycznia 1898 r.

— **Z Koła literacko-artystycznego.** We wtorek, dnia 4 stycznia odbędzie się w „Kole” raut z łaskawym współudziałem pani Anny Malinowskiej, oraz dr. Adama Szulistawskiego. Początek produkcyi o godzinie 8 wieczorem, poczem nastąpią tańce. Wstęp dla członków „Koła” z rodzinami, oraz dla osób przez nich wprowadzonych. Dla panów strój balowy. Lista otwarta.

— **Telefon.** W dniu 1 stycznia 1898 oddaje się do użytku abonentów urządzoną w Jasle państwową sieć telefoniczną, składającą się z biura centralnego w tamtejszym c. k. urzędzie pocztowo-telegraficznym i siedmiu stacyj telefonicznych.

— **Nowy sposób ściągania należności za doręczenia.** Prezydent c. k. wyższego sądu krajowego we Lwowie zarządził rozporządzeniem z dnia 23 grudnia 1897 r. l. 19.175. na podstawie przepisu § 371 instrukcyi sądowej z dnia 5 maja 1897 nr. 112 dz. u. p. i rozporządzenia c. k. Ministerstwa sprawiedliwości z dnia 28 października 1897 l. 21.836 używanie marek na należności za doręczenia.

Wedle instrukcyi winna być suma przypadająca jako należność za doręczenie pisma sądowego na rewersie uwidoczniona, a sługa sądowy, ściągający należność za doręczenie obowiązany jest w obecności strony przyklepić na dowódzie doręczenia jedną na 17½ ct. opiewającą markę za każdą należność. Gdyby przy pierwszym doręczeniu pisma od strony należność ściągnięta nie była, w takim razie odpada oczywiście przyklepienie marki na rewersie a ściąganie należności nastąpi w sposób §§ 104, 106, 107 i 109 instrukcyi sądowej wskazany, wedle którego wóznym obowiązany jest potwierdzić zapłatę egzekwowanej należności na nakazie zapłaty, nakaz takim potwierdzeniem zaopatrzonej stronie wręczyć, należność zaś oddać w sądzie urzędnikowi do odbierania pieniędzy upoważnionemu, który marki wedle § 371 instr. sąd. w księdze doręczeń przyklepi i przestemplować ma.

Wzowano przeto wszystkie obszary dworskie i Zwierzchności gminne, by zarządzenia te zechciały w sposób odpowiedni ogłosić mieszkańcom gminy i obszarów dworskich z dodatkami, iż zaleca się stronom, którym doręczane będą przez organa sądowe pisma, podlegające opłacie należności 17½ ct., aby celem zabezpieczenia siebie przed powtórne żądaniem tej samej należności tudzież celem ułatwienia kontroli władz sądowych, domagały się przy uiszczeniu należności od organu sądowego przyklepienia w ich obecności przepisanych marek na dowodach doręczenia; jeśliby zaś uiszczenie należności nie następowało zaraz przy doręczeniu pisma sądowego, lecz dopiero później wskutek nakazu zapłaty wydanego przez uprawnionego do tego urzędnika sądowego, domagały się wydania im nakazu zapłaty zaopatrzonego potwierdzeniem wóznego, że należność w oznaczonej sumie otrzymał.

— **Zamiast żyćzeń** noworocznych złożyli na fundusz wdów i sierót po lekarzach doktorowie: Barzycki i Lachowicz po 2 zł., Meranowicz 3 zł., Obtułowicz 5 zł.

— **Akademicki klub** cyklistów we Lwowie, urządza dnia 26 stycznia 1898 w salach Kasyna miejskiego wieczór z tańcami, z którego dochód przeznacza na budowę Domu akademickiego we Lwowie.

— **Nowe stowarzyszenie rękodzielników** młodzieży katolickiej zawiązało się niedawno we Lwowie. Wydział stowarzyszenia, urządził dzisiaj o godzinie 8 wieczór, jako w dniu otwarcia nowego lokalu przy ul. Gródeckiej l. 36. inauguracyjny wieczór Sylwestrowy z tańcami, na który zaprosił delegacje wszystkich innych stowarzyszeń rękodzielniczych.

Od dnia 1 stycznia 1898 otwartą została w tem stowarzyszeniu, szkoła śpiewu chórowego, tańców, muzyki instrumentalnej (instrumenta dęte) i szkoła sztuki amatorskiej. Wpisy codziennie od 7—9 wieczorem u dyżurnego stowarzyszenia, gdzie też wszelkich informacji chętnie się udziela.

— **Corso kostyumowe na lodzie.** W niedzielę, dnia 9 stycznia, odbędzie się na stawach panieńskich „Corso” kostyumowe. Kto pragnie przyczynić się do urozmaicenia tej zabawy, niech spieszy z kostyumem własnego pomysłu, bo tym sposobem tylko zabawa oczekiwaniom odpowiedzieć i powieść się może. Każdy z uczestników otrzyma przy wstępie los, jako sygnał, na cenne i gustowne premie, które z uderzeniem godziny 6 wieczorem, przy publi-

cznem ciągnięciu, między wygrywających rozdane zostaną.

Ktoby żyzył sobie korzystać z tych kostyumów, które Towarzystwo ma do rozpozyczenia, zechce jak najspieszniej zgłoszenia swoje w tej mierze składać w kancelaryi wydziału

— **Zmiana własności.** Ks. Władysław Sapieha nabył od p. Ignacego Dembowskiego dobra Bełwin w powiecie przemyskim za sumę 88.000 zł.

— **Z kolei.** C. k. Dyrekcya kolei państwowych we Lwowie komunikuje nam: Dnia 28 grudnia wykołała się lokomotywa wieczornego pociągu mieszanego nr. 2253 na stacyi Lwów-Kleparów kolei lokalnej Bełzeckiej, przy przesuwaniu wozów towarowych na bocznym torze. Wypadek ten spowodował opóźnienie pociągu o 1 godzinę i 30 minut. Z podróźnych i personelu kolejowego nikt nie poniósł obrażeń, również i wozy nie zostały uszkodzone.

— **W administracyi** naszego pisma złożono nadeślaną z Chlebowa dla biednej rodziny z siedmiorgiem dzieci kwotę 1 zł.

— **Fałszywe banknoty 10-guldene** — we pojawiają się coraz to częściej w obiegu. W skutek tego zwracamy ponownie uwagę publiczności, aby się miała na baczności przed fałszyfikatami. Poznać je można po tem, że po węgierskiej stronie tekstu twarze niewieście w rysunku są bardzo grubo wykonane i mają oczy zezowate, a nadto układ włosów ich jest zupełnie odmienny od tego, jaki jest na banknotach oryginalnych. Numera czerwonym drukiem odbite nie mają właściwego koloru, lecz są nieco rdzawe i bledsze od tych, jakie są na banknotach państwowych.

— **Przejechania.** Dorożkarz nr. 101 jadąc wczoraj popołudniu ulicą Sykstuską prędko i nieostrożnie, najechał na wracającą ze szkoły małą dziewczynkę Maryę Rogalską, którą na ziemię powalił, lecz nie skaleczył. Rogalska odjechała do domu pod l. 21 na Kastelówce inną dorożką do domu.

Na ulicy Jagiellońskiej najechał dorożkarz nr. 251 wskutek prędkiej i nieostrożnej jazdy o godzinie 3 popołudniu wczoraj zarobnika Michała Atlasa, który odniósł 3 rany na głowie i dostał krwotoku z prawego ucha. Po zaopatrzeniu przez pogotowie stacyi ratunkowej, odstawiono Atlasa do głównego szpitala.

Przeciw obu dorożkarzom, którzy zdołali z miejsca czynu umknąć, wdrożono postępowanie karne.

— **Ogień pokojowy.** W rzeczywistości pod l. 27 przy ulicy Łyczakowskiej w mieszkaniu redaktora *Smigusa* p. Aleksandra Miłskiego, wybuchł dzisiaj o godzinie 6 rano ogień pokojowy, który zawezwana straż pożarna w krótkim czasie ugasiła. Pożar powstał wskutek tego, że belek spoczywających w murze między parterem a I piętrem, przytykał do przewodu kominowego i zająwszy się, tlał dłuższy czas, a w końcu ogień wydostał się na wierzch. Szkoda wyrządzona wynosi przeszło 200 zł.

† **Zmarli** w ostatnich dniach: We Lwowie, Józef Scholz, zastępca firmy R. Ditmara, przeżywszy lat 44.

— **Koło myja-Słoboda rungurska.** C. k. Dyrekcya kolei państwowych ogłasza: Z dniem 1 stycznia 1898 wprowadza się na szlakach Koło myja-Słoboda rungurska kopalnia i Koło myja nadworniańskie przedmieście — Szeparowce-Kniaźdwór, nowy rozkład jazdy. Zmiany zostały afiszami ogłoszone.

— **Wawel.** Na restauracyę Katedry na Wawelu przesłano — jak donosi *Czas* — do kancelaryi księżęgo biskupiego konsystorza 19.854 zł. 54 ct., jako pierwszą ratę subwencyi z Rady państwa, przyzwoloną reskryptem c. k. Ministerstwa wyznań i oświaty z dnia 14 grudnia 1897.

— **Spadek Czarneckiej.** Z Petersburga donoszą, że senat kasacyjny przychylił się do skargi pp. Mossakowskiego i Korewickich i zniósł orzeczenie petersburskiej Izby sądowej, które sprawę spadkową do procesu skierowało. Senat odesłał sprawę do pierwszego oddziału petersburskiej Izby sądowej dla rozpatrzenia *in merito* zażaleń, wniesionych na orzeczenie sądu okręgowego, który przyznał jeszcze w grudniu 1895 r. majątek wolnodzielnicy, t. j. kapitały i ruchomości, jakoteż majątek rodowy macierzysty p. Ignacemu Mossakowskiemu, zaś majątek rodowy ojczysty czterem braciom Korewickim.

Notatki literacko-artystyczne.

Z Akademii Umiejętności w Krakowie. Dnia 2 grudnia 1897 odbyło się posiedzenie komisji historyi sztuki pod przewodnictwem prof. dr. Maryana Sokołowskiego. Przewodniczący odczytał naprzód część drugą rozprawy swej o zagadkowym pomniku Arcybiskupa z XV wieku w Katedrze gnieźnieńskiej, o którym dowodził poprzednio, że jest nagrobkiem kanclerza Jana Gruszczyńskiego, wykonanym wedle modelu Wita Stwosza. Z kolei podniósł ogromny wpływ materiału kamiennego na rzeźbę średniowieczną w ogóle. W Polsce od wieku XIV

dwie rodzaje czerwonych marmurów do rzeźb z zagranicy, sprowadzano, węgierski i salzburski. Pierwszy pochodził albo z łomu Sziske koło Granu i z niego wykonany został zapewne za Elżbiety Łokietkówny grobowiec Kazimierza Wielkiego na Wawelu, płyty nagrobne Jana Łaskiego w Gnieźnie z r. 1515, rzeźby do kaplicy Zygmuntowskiej z r. 1525, grobowce Tomickiego z r. 1535 i Gamrata — albo też ze Spizu z okolic Lewoczy, a ten był o wiele gorszy i raczej do dekoracyi architektonicznej nadający się, w Polsce zaś dopiero w drugiej połowie w. XVI używany. Marmur salzburski dzielił się na trzy rodzaje: 1) płowy, czerwono-plamisty, ulubiony pod koniec wieku XV, z którego wykonane są słynne nagrobki cesarza Fryderyka III u św. Szczepana w Wiedniu i jego żony Eleonory Portugalskiej w Wiener Neustadt, u nas zaś nagrobek Kazimierza Jagiellończyka na Wawelu; 2) ciemno-wisniowy, w modzie będący w końcu epoki odrodzenia, a z którego u nas wykute są głównie nagrobki dłuta Padovana, grobowce Samuela Maciejowskiego na Wawelu, Tarnowskich w Tarnowie, Kamienieckiego w Krośnie; 3) czerwony, najpodobniejszy do węgierskiego, użyty przez Riemenschneidera do jego słynnych nagrobków w Würzburgu, a z którego u nas może grobowiec Władysława Jagiełły na Wawelu wykonany został. Krajowe marmury z Krzeszowa, Checin, Dębniak używano w Polsce tylko do architektury. Z marmuru węgierskiego wykuty jest także nagrobek Gruszczyńskiego w Gnieźnie, po ołtarzu Maryackim dzieło Stwosza w Polsce najwyższe dramatycznością swą i ruchem; powodem tego są też niezawodnie rysy pokrewne charakteru arcybiskupa i artysty. Sam mistrz Wit wykonał z drzewa model do nagrobka, a rzeźbiarz nieznan z kamienia go odkuł. Gruszczyński zmarł w r. 1473 a nagrobek nosi cechy stylistyczne lat 1480—1490, powstał zatem o wiele później po śmierci kanclerza, co tak często podówczas się zdarzało.

W dyskusyi nad tą rozprawą p. T. Ziemięcki twierdził, że nagrobek ten nie przedstawia postaci Gruszczyńskiego, ale św. Wojciecha i że jest częścią główną wielkiego mauzoleum fundowanego w Gnieźnie przez Jakóba z Sienna a wkończono go Arcybiskup Oleśnicki w r. 1486, do którego się i inne pozostałe fragmenty odnoszą. Prof. Sokołowski zwrócił uwagę, że postać na nagrobku jest pełnym realizmu współczesnym portretem i nie ma żadnych cech ikonograficznych, ani innych właściwych figurze świętego.

Z kolei prof. dr. Jerzy hr. Mycielski odczytał referat o dawnych polskich opłatkach z wieku XVIII. Szczepce żelazne do nich były wyrobem artystycznym krajowym, a przedstawienia na nich figuralne i symboliczne nieraz mają wartość całkiem niezwykłą, zwłaszcza w klasztorach opłatkach ze scenami do kwesty na Boże Narodzenie zastosowanymi. — Najpiękniejsze z tych opłatków z ornamentem *rococo* pochodzą z klasztoru Bernardynów z Dukli z r. 1774 i 1775, a szczerpie do nich wykonał rzeźbiarz Bartłomiej Baczeński w Tarnowcu pod Jasłem. Inne piękne figuralne opłatki noszą datę r. 1770, a należą do klasztoru Bernardynów w Rzeszowie.

Przewodniczący przedstawił następnie szereg nadesłanych mu komunikatów. Naprzód prof. dr. Ludwik Birkenmajer podał wiadomość z „Dzieł matematycznych” Szymona Stevina z Bruges, który widział na zamku krakowskim za Zygmunta Augusta malowidła ściennie, przedstawiające różne znaki astronomiczne, a między innymi „signa Hermetis”.

P. Grzegorz Worobjew w Płocku nadesłał rysunek i plany bóżnicy drewnianej w Gąbinie z wieku XVIII, publikowany przez siebie rysunek kościoła św. Stanisława we wsi Czernie-Borowe w powiecie przasnyskim z roku 1398, oraz fotografię tylnej ściany kościoła w Gąbinie z wmurowanymi w nią kolorowymi kafkami, o herbach Gryf, Pogoń, Orzeł Polski i t. d.

Dr. Adam Chmiel odczytał referat o Jakóbku Nieświolskim, snycerzu i mieszczaninie na Kazimierzu, zmarłym w roku 1673, który wykonał wielkie stalle radzieckie w kościele Bożego Ciała.

W końcu sekretarz komisji przedstawił dwa komunikaty prof. dr. Franciszka Piekosińskiego, mianowicie kopię przywileju z r. 1574, mocą którego Henryk Walezy mianuje Frankensteiną swym architektem, oraz kopię kwitu królowny Anny Jagiellonki, danego Fogelwedrowi z r. 1572.

Z teatru. W skutek wielkiego pokupu biletów na dzisiejsze Sylwestrowe przedstawienie — dyrekcya teatru oznajmia, iż program dzisiejszy z małemi zmianami powtórzoną będzie w niedzielę wieczór p. t. „Rok 1898.”

P. Władysław Floryński, znakomity tenor opery czeskiej w Pradze, przybył już dziś do Lwowa — a pierwszy jego występ wraz z panią Teresą Arklową, primadonną opery madryckiej, która do Lwowa jutro rano przyjeżdża, odbędzie się we wtorek w wielkiej operze Ryszarda Wagnera „Lohengrin.”

Również we wtorek wystąpi po raz pierwszy sympatyczny nasz bas Julian Jeromin i Gabryel Górski.

Repertoar teatru hr. Skarbka pod dyrekcją dr. Juliusza Bandrowskiego i Ludwika Hellera.

Dziś w piątek przedstawienie sylwestrowe p. t. „Rok 1897“, wielki przegląd sceniczny w 12 odsłonach.

W sobotę popołudniu o pół do 4 „Małka Schwarzenkopf“, sztuka w 5 aktach G. Zapolskiej.

Wieczorem o pół do 8 po raz szósty „Świerszyk za piecem“, opera w 3 aktach K. Goldmarka.

W niedzielę popołudniu o pół do 4 „Wesele Fonsia“, kratochwila w 3 aktach Ryszarda Ruszkowskiego.

Wieczorem o pół do 8 „Rok 1898“, wielki przegląd sceniczny w 12 odsłonach:

1) „Zemsta“, akt IV. 2) „Córka pułku“, akt I. 3) „Ładny zastępca“, akt II. 4) „Czarodziej z nad Nilu“, akt III. 5) „Popychadło“, akt I. 6) „Książętko“, scena z II aktu. 7) „Małka Schwarzenkopf“, scena zaręczyn. 8) „Szttygar“, akt II (duet). 9) „Baron cygański“, arya z I aktu. 10) „Płaszcz z Tyrolu“, (duet dziekanów). 11) „Sprzedana naręczona“, duet z II aktu. 12) „Powrót Taty“, akt II z opery ballady Henryka Jareckiego.

W poniedziałek po raz siódmy „Ładny zastępca“, kratochwila w 3 aktach Wiliama Busnacha i Jerzego Duwała, tłumaczył M. Sachorowski.

We wtorek po raz pierwszy w tym sezonie „Lohengrin“, wielka opera w 3 aktach R. Wagnera.

Pierwszy występ Teresy Arkłowej, primadonny opery madryckiej — i Władysława Florjańskiego, tenora opery „Narodnego Divadla“, Juliana Jeromina i Gabryela Górskiego.

We środę po raz czwarty „Kozioł ofiarny“, kratochwila w 3 aktach Oskara Blumenthala i Gustawa Kadelbeerga, tłumaczył M. Sachorowski.

Zakończy: „Córka pułka“, komiczna opera w 2 aktach Donizettiego.

W nauce: „Bez pojedynku“, komedia Schnitzlera i „Śmieszny żołnierz“, kratochwila w 3 aktach Feydeau i Desvaliers, przekład M. Sacherowskiego — oraz „Dalibor“, opera Smetany.

OSTATNIA POCZTA

Najj. Pani przybyła we środę, dnia 29 b. m. po godzinie 10 przed południem z Paryża do Marsylii. Ponieważ Najj. Pani podziękowała za uroczyste przyjęcie, przeto na dworcu oczekiwali Jej przybycia tylko austro-węgierski generalny konsul w Marsylii Strautz i komendant yachtu „Miramar“ kapitan okrętu liniowego Sachs-Hellenau. Z dworca udała się Najj. Pani wprost na pokład yachtu, wzdłuż całej drogi witały Monarchinię tłumy ludności z objawami głębokiej czci; statki austro-węgierskie w przystani marsylijskiej wywiesiły wielkie flagi.

Jego ces. i król. Wysokość Najd. Arcyksiążę Franciszek Ferdynand d'Este udał się we środę rano z Wiednia do zamku Rottenstein koło Meranu, gdzie zamieszka.

Węgierska Izba deputowanych odroczyła się do 3 stycznia, nie załatwiwszy przewidywanego ugodowego. Słychać, że rząd wyda dnia 2 lub 3 stycznia rozporządzenie administracyjne, regulujące stosunek cłowo-handlowy do Austrii.

Zbierającemu się w dniu 11 stycznia Sejmowi pruskiemu przedłożony będzie budżet państwa na rok 1898/9. Stałe wydatki wyższe są o sto milionów w porównaniu z rokiem 1897. W wydatkach tych znajdują się znaczne sumy na cele kultury, na podniesienie duchowego i ekonomicznego poziomu ludności. Pomiędzy innymi wstawiono kredyt na założenie Politechniki w prowincjach wschodnich. Pogłosce o zamiarze wniesienia noweli do ustawy o Stowarzyszeniach zaprzeczają. Sama pogłoska o zamiarze wykluczenia języka polskiego z polskich zebrań publicznych wywołała w umiarkowanej prasie niemieckiej „urówą krytykę. *Voss. Ztg.* pisze pomiędzy innymi, że język państwowy jest niemiecki i niemieckim pozostać musi, ale ograniczenie języka ojczystego w prywatnym życiu uważać należy za okrucieństwo. W naszych czasach, w których wszystkie publiczne interesy bywają publicznie omawiane, ma Polak potrzebę omawiania rzeczy, które go obchodzą, tak samo, jak Niemiec, a obrady takie mogą mieć dla niego korzyść jedynie wtedy, jeśli mu wolno po polsku mówić i przysłuchiwać się polskiej mowie.

Stronnicztwa Izby pruskiej tak się przedstawiają: konserwatyści mają 142 posłów (przy końcu sesji zeszłorocznej 141), centrum 95, Koło polskie 18, wolnokonserwatyści 64 (63), narodowo-liberalni 84 (85), wolnomysłne stronnicztwo ludowe 14, wolnomysłne zjednoczenie 6, posłów nie należących do żadnego stronnictwa jest 10.

Danz. Zeitung donosi, że cesarz Wilhelm w rozmowie, jaką miał z naczelnym prezesem Prus Zachodnich p. Gosslerem w Toruniu, sam poruszył sprawę założenia wyższej szkoły technicznej we wschodnich prowincjach i zaznaczył, że jego zdaniem, najodpowiedniejszym miejscem dla tejże szkoły byłby bezwarunkowo Gdańsk. Dalej nadmieniał cesarz, że i w obec ministrów wypowiedział to zdanie z życzeniem, ażeby wedle możliwości zastosowano się do woli jego.

Udzielona przez Ojca św. godność asystenta Tronu papieżkiego ks. Beresiewiczowi biskupowi kujawsko-kaliskiemu, otrzymała zatwierdzenie cara.

Ingres ks. biskupa Antoniego Baranowskiego na katedrę sejneńską odbył się onegdaj uroczystość według przepisanej ceremoniału. Liczne zgromadzone duchowieństwo i tłumy wiernych napełniły świątynię. Po przemówieniu dziękana kapituły sejneńskiej księdza prałata Pawła Krajewskiego, ksiądz biskup miał mowę powitalną w języku polskim, a po mszy świętej, przez niego odprawionej, przemówił do zebranych po litewsku.

W kołach dworskich w Berlinie panuje zapatrywanie, że port w Kiao-Czau może być z niewielkim nakładem postawiony w rządzie najpotężniejszych twierdz morskich świata.

Z Szanghaju donoszą, że dwadzieścia okrętów angielskich stoi na kotwicy w port Hamilton; zdaje się, że i Japonia koncentruje tam swe siły morskie. Rząd japoński wzmacnia w sposób budzący powszechne zdumienie flotę japońską. *Biuro Reutersa* donosi z Yokohamy: Rozchwiała się próba utworzenia nowego gabinetu z margrabią Saigo, jako prezydentem ministrów na czele. Wszyscy członkowie gabinetu podali się do dymisji.

Z Rzymu półurzędowo zaprzeczają wiadomości, jakoby rząd włoski miał zamiar wysłania okrętów wojennych do Chin.

Książę Ferdynand bułgarski spodziewany jest w styczniu w Petersburgu wraz z małżonką, księżną Maryą Ludwiką i księciem Borysem.

Dzienniki petersburskie donoszą, iż ambasador rosyjski w Paryżu, hr. Urusow, obejmuje swe obowiązki dopiero w pierwszych dniach lutego, w styczniu bowiem przybył musi jeszcze do Petersburga, a następnie wręczyć swe listy odwołujące królowi belgijskiemu i wielkiemu księciu luksemburskiemu.

Co się tyczy bar. Mohrenheima, to na przyjęciu noworocznym w pałacu Elizejskim będzie on po raz ostatni obecny w charakterze ambasadora rosyjskiego, opuści zaś Paryż dopiero po przyjeździe hr. Urusowa.

Posel nadzwyczajny przy dworze belgijskim, Mikołaj Giers, mianowany został posłem przy dworze luksemburskim z pozostawieniem na zajmowanym urzędzie.

Now. Wrem. donosi: W ministerstwie spraw wewnętrznych utworzono komisję, złożoną z przedstawicieli różnych wydziałów, celem rewizji prawa, zabraniającego żydom osiadać po wsiach, oraz nabywać tam lub wdzierżwiać nieruchomości.

Z Rzymu donoszą do *Polit. Corr.*, że nie sprawdza się pogłoska o bliskim zawarciu konkordatu między rządem serbskim a Watykanem. Przeciwnie, układy rozpoczęte w tym celu, postępują bardzo wolno i skutkiem w bliskiej przyszłości oczekiwać nie należy.

Proces panamski skończył się wczoraj w Paryżu — uwolnieniem wszystkich oskarżonych; publiczność, mówi depesza, przyjęła wyrok ten oklaskami. Sensacyjny ten wyrok niepodobna sobie inaczej tłumaczyć, jak tem, że sędziowie uznali, iż właściwych winowajców nie ma na ławie oskarżonych.

Sprawa Dreyfus-Esterhazy komplikuje się tymczasem coraz bardziej. Znane procesy, wytoczone Maciejowi i Leonowi Dreyfusom o usiłowanie przekupienia sędziego śledczego w sprawie ex-kapitana Dreyfusa, zmarłego pułkownika Sandherra, oraz naodwrot proces, wytoczony Esterhazyemu przez Macieję Dreyfusa i teścia skazanego kapitana, Hadamarda, o niebezpieczne pogroźki — komplikują wiele tę i tak zawiłą już sprawę. Pierwsze śledztwo opiera się na zeznaniach wdowy po pułkowniku Sandherr, która utrzymuje, iż obaj Dreyfusowie przybyli pewnego razu do jej meża i że uбице procesu ofiarowali mu 800.000 fr.; Dreyfusowie przeczą temu i tłumaczą się, że przybyli tylko, aby poinformować się o stanie sprawy. — Oskarżenie Macieję Dreyfus i Hadamarda przeciw Esterhazyemu opiera się znowu na tej podstawie, że w d. 24 października Hadamard otrzymał datowany z Lugdunu list anonimowy, pisany wielkimi literami, w którym jemu i Maciejowi Dreyfusowi grożą śmiercią, jeżeli nie zaprzestaną usiłowań o zrehabilitowanie ex-kapitana. Otóż rzekomo ma być rzecz

stwierdzoną, że to Esterhazy pisał ten list, i że przez prywatną agencję pocztową, znajdującą się w Paryżu przy Passage de l'Opera 27, kazał go drogą na Lugdun wyeksperymentować do Hadamarda. Gdy się to działo, nazwisko Esterhazyego jako rzekomo właściwego zdraycy, nie było jeszcze wymówione; później jednak miał Esterhazy z rewolwerem pojawić się w owym prywatnym urzędzie pocztowym i zagrozić urzędnikom na wypadek, gdyby przyznali się, że to on jest nadawcą owego listu.

Jak widzimy nie brak ciągle jeszcze tajemniczych odkryć w tej całej sprawie, — a przynajmniej fantastycznych pomysłów.

Generał Charett, baron Lambert i inni wybitni rojalisci francuscy ogłaszają w *Gazette de France* oświadczenie, w którym występują za nieukróceniem utrzymaniem zasady monarchicznej. Oświadczenie to uważają w Paryżu za protest przeciw ostatniemu pismu księcia Orleańskiego do Dufeulle'a.

W sprawie chińskiej, angielska *Agencja Dalziela* donosi z Shanghai, że francuską flagę wywieszono bez oporu na wyspie Hai-nan.

Do Berlina natomiast nie nadeszły wcale telegramy, któreby potwierdzały powyższą pogłoskę. Stwierdzają tam także, iż wszelkie wieści o tem, jakoby trzy mocarstwa t. j. Rosya, Francja i Niemcy żywiły plan rozbioru Chin są zupełnie bezpodstawne.

Dziennik *Shanghai Mercury* otrzymał z Czi-fu telegram, donoszący o zarzuceniu przez flotę angielską kotwicy w porcie Hamilton, w pobliżu którego krążyła ma także silna eskadra japońska.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Wiedeń, 31 grudnia. Wiener Ztg. ogłasza: Najj. Pan zamianował nadzwyczajnego profesora praktycznej geometrii w szkole politechnicznej we Lwowie, Seweryna Widta zwyczajnym profesorem.

Najj. Pan nadał woźnemu przy sądzie krajowym w Krakowie Dymetrowi Fryczowi srebrny krzyż zasługi.

Pan Minister wyznań i oświaty nadał nauczycielowi gimnazjum w Buczaczu Antoniemu Wojciechowskiemu posadę nauczyciela w gimnazjum w Kołomyi.

Wiedeń, 31 grudnia. Wiener Ztg. ogłasza Najwyższe pismo odręczne do P. Prezydenta Ministrów br. Gautscha, wedle którego kwota udziału obu połów Monarchii w wydatkach wspólnych, w myśl ustawy z 21 grudnia 1867, pozostaje na r. 1898 niezmienną.

Wiener Ztg. ogłasza również, iż Najj. Pan raczył udzielić Najw. Sankcyi uchwałąm przez Delegację powziętym.

Wiener Ztg. ogłasza dalej rozporządzenie cesarskie, podpisane przez cały gabinet, wedle którego postanowienia dotychczasowego traktatu handlowo-cłowego z krajami korony węgierskiej, tudzież sposób użycia dochodów cłowych i stosunek do Banku austro-węgierskiego, w myśl §. 14 zasadniczej ustawy państwa z dnia 21 grudnia 1867 prowizorycznie do dnia 31 grudnia 1898 nadal utrzymany zostaje.

Rozporządzenie to postanawia także, iż w razie, jeżeli w ciągu r. 1898 wejdzie w życie uгода pomiędzy królestwami i krajami reprezentowanymi w Radzie państwa a krajami Korony węgierskiej co do traktatu handlowo-cłowego oraz co do Banku austro-węgierskiego, tudzież na wypadek, jeżeli pod względem tych spraw w krajach Korony węgierskiej nie będzie utrzymany stan dotychczasowy, lub też stosunek wzajemności nie pozostanie bez zmiany, naówczas zarządzenia powyższe — o ile rzecz w inny sposób uregulowaną nie będzie — tracą moc obowiązującą.

Wiedeń, 31 grudnia. Tegoroczny styczniowy awans przy kołach państwowych odznacza się tem, że wielu wyższych funkcyjaryszu otrzymało nowe tytuły służbowe zaliczeniem do wyższej klasy służbowej. Łączące się z tem posunięcia w służbie, poruszają się tym żr zem w ciśnieńszych granicach ponieważ w już dniu 1 lipca 1897 miał miejsce większy awans. Ogółem posunięto 345 urzędników, mianowicie jednego do szóstej klasy rangi, 34 do siódmej, 67 do ósmej, 125 do dziewiątej, 118 do dziesiątej; nadto 124 urzędników począwszy od ósmej klasy w dół, posunęło się według norm, w granicach tej samej klasy rangi na wyższy stopień płacy. Szczególnego uwzględnienia doznali ukończeni technicy.

Praga, 31 grudnia. (Tel. pryw.) Zgromadzenie posłów niemiecko-czeskich odbędzie się dnia 9 stycznia w Litomierzycach celem powzięcia postanowienia względem udziału posłów niemieckich w Sejmie czeskim. Według pogłoski większość posłów ma się oświadczyć za udziałem Niemców w Sejmie.

Parenzo, 31 grudnia. Przy wyborze uzupełniającym do Sejmu z kuryi wielkich posiadłości zwyciężył kandydat włoskiego stronnictwa narodowego Ghersa.

Budapeszt, 31 grudnia. Dziennik urzędowy ogłasza Najwyższe pismo odręczne do prezydenta ministrów barona Banffy'ego, zatrzymujące na rok 1898 bez zmian kwotę. Dalej ogłasza sankcjonowanie uchwał Delegacji węgierskiej.

Berlin, 31 grudnia. Nordd. Allg. Ztg. pisze, iż wiadomości o demonstracyi angielskich wojennych okrętów pod Chemulpo, nie potwierdza się. W Londynie, jak dotąd tak i teraz są zdania, że wybitniejsza akcja Anglii w sprawach koreańskich nie byłaby na czasie.

Paryski *Matin* donosi, że rząd angielski nie jest bynajmniej skłonny do jakiegobądź nierozważnej akcyi i zachowuje się chłodno w obec silnego naporu jednej części prasy i opinii publicznej. Doniesienia te zdają się więcej odpowiadać rzeczywistości niż wszelkie inne wiadomości o sensacyjnych planach dyplomacyi brytańskiej. Można niejako powiedzieć — pisze *Nordd. Allg. Ztg.* — że rząd angielski świadom jest błędu jaki popełnił, pozwalając zająć obok Rosyi Niemcom to stanowisko w sprawach chińskich, jakie Anglia mogła i powinna była zająć.

Berlin, 31 grudnia. Reichsanzeiger ogłasza nominację ministra stanu Böttchera na naczelnego prezydenta prowincyi saskiej, a prezydenta regencyi w Merseburgu br. Stolberg-Wernigerode na naczelnego prezydenta regencyi w Hanowerze.

Belgrad, 31 grudnia. Serbski *attaché* wojskowy w Wiedniu podpułkownik Maszin został mianowany posłem w Cetynii.

Petersburg, 31 grudnia. Nowi biskupi polscy a zarazem ci biskupi i prałaci, którzy brali udział w uroczystościach święcenia, wystosowali adres hołdowniczy do cara Mikołaja. W adresie tym powiedziano: Przed naszym wyjazdem z Petersburga uważamy za święty obowiązek wyrazić Waszej Cesarskiej Mości nasze i poręczonych naszej pieczy owczarni katolickich najgłębsze wiernopoddane uczucia a zarazem podziękowanie za pieczołowitość okazywaną dla duchownych potrzeb rzymsko katolickiej ludności. — Adres kończy się najgorętszymi życzeniami powodzenia, szczęśliwego panowania i osiągnięcia wszystkich tych wysokich celów, jakie wytknęła monarsze Opatrzność. Adres ten wręczył carowi minister spraw wewnętrznych. Car polecił podziękować biskupom jak najserdeczniej.

Paryż, 31 grudnia. Wczoraj uczty pożegnalnej, wydanej dla opuszczającego Paryż rosyjskiego ambasadora, br. Mohrenheima, w francuskim ministerstwie spraw zagranicznych, wzniosł minister Hanotaux toast, wyrażając żal z powodu wyjazdu Mohrenheima i zaznaczając bliskie stosunki między Francją i Rosją panujące. Mohrenheim pił na pomyślność rządowi i narodowi francuskiemu.

Paryż, 31 grudnia. W procesie panamskim uwolniono wszystkich oskarżonych; co do Naquet'a zastrzeżono, że jeżeli w przeciągu miesiąca nie stanie przed sądem, po upływie tego miesiąca zapadnie wyrok zaoczny.

Konstantynopol, 31 grudnia. Były poseł w Waszyngtonie Rifaat bey otrzymał nominację na posła w Atenach.

Madryt, 31 grudnia. Ze względu na stosunki międzynarodowe zabroniono ogłosić publicznie protest generała Weylera przeciw orędziu prezydenta Mac Kinleya do kongresu północno-amerykańskiego.

Algier, 31 grudnia. Niemieckie okręty wojenne „Deutschland“ i „Gefion“ przepłynęły tedy wczoraj, dążąc w dalszą drogę.

Algier, 31 grudnia. Zmarł tu wczoraj areybiskup Dusserre.

Telegrafowany kurs wiedeński

Wiedeń, 31go grudnia 1897, godzina 2 minut 15. Alpejskie Towarzystwo górnicze 130 60, Węgierskie Akcje kredytowe 380 50, Akcje anglo-austriackie 159 50, Akcje banku Union 270 75, Akcje kolei południowej 76 50, Losy tureckie 58 80, Akcje kolei państwowej 335 75, Akcje kolei Lwowsko-Czerniowieckiej 292 50, 4-procentowe galic. obligacje propinacyjne z 1889 r. 98 50, Akcje tytoniowe 129 50, węgierskie obligacje indemnizacyjne 97 80, Akcje kolei Ebental 260 —, Akcje banku dla krajów koronnych 215 75, 4-procentowa węgierska renta złota 121 50, Akcje banku związkowego 355 —, Rubel papierowy 1 27 75, Węgierska renta papierowa 99 65, Kredytowe ziemski 449 —, Kredyty 352 —, Rinsamurania 245 50. Uspokojenie silne.

Odpowiedzialny redaktor **Adam Kreczowiecki.**

L. 7641 (10165 3-3)
C. k. Sąd powiatowy w Grybowie podaje do wiadomości, że w celu zaspokojenia wierzytelności Towarzystwa zaliczkowego w Grybowie w kwocie 500 zł. a. w. z pn. odbędzie się w zabudowaniu tegoż Sądu w dniach 15 stycznia i 12 lutego 1898 każdym razem o godz. 9 przed południem publiczna przymusowa sprzedaż 1/2 realności lwh. 9 ks. gr. gm. kat. Królowa polska własność Jana Świątka stanowiącej.

Cena wywołania wynosi 1770 zł. 75 ct. niżej której na pierwszym terminie sprzedaż nie nastąpi.

Wadium ustanowiono na kwotę 177 zł. 8 ct.

Resztę warunków licytacyjnych wolno przejrzeć w tutejszym Sądzie.

O rozpisaniu licytacji uwiadamia się strony interesowane a tych wierzycieli którzy dopiero po dniu 10 września 1897 jako eniu wystawienia ekstraktu tabularnego hipotekę uzyskali lub którymby uchwała niniejsza lub późniejsza w tej sprawie zapasę mające z jakiegokolwiek powodu nie mogli być doręczone, niemniej wierzycieli z miejsca pobytu niewiadomych do rąk ustanowionego niniejszym kuratora w osobie c. k. not. p. Michała Huzy, jakoteż za pomocą niniejszego edyktu. Grybów, 11 grudnia 1897.

L. 7656 (10164 3-3)
C. k. Sąd powiatowy w Grybowie podaje do wiadomości, że w celu zaspokojenia wierzytelności Antoniny Grodzkiej w kwocie 461 zł. 94 ct. a. w. z pn. odbędzie się w zabudowaniu tegoż Sądu w dniach 15 stycznia i 12 lutego 1898 każdym razem o godz. 10 przed południem publiczna przymusowa sprzedaż realności lwh. 78, 162 i 163 ks. gr. gm. kat. Krużlowa wyż. własność Tomasza Taraska względnie Jakóba Barana i Heleny z Wysowskich Baranowej, względnie Jana Gawlika stanowiących.

Cena wywołania wynosi co do realności lwh. 78 kwota 1166 zł., co do realności lwh. 162 kwota 1207 zł. 50 ct., a co do realności lwh. 163 kwota 1167 zł. 50 ct.

Wadium ustanowiono na kwotę co do realności lwh. 78 kwotę 116 zł. 60 ct., co do realności lwh. 162 kwotę 120 zł. 70 ct., zaś co do realności lwh. 163 kwotę 116 zł. 75 ct.

Resztę warunków licytacyjnych wolno przejrzeć w tutejszym Sądzie.

O rozpisaniu licytacji uwiadamia się strony interesowane, a tych wierzycieli, którzyby dopiero po dniu 10 września 1897 jako dniu wystawienia ekstraktu tabularnego hipotekę uzyskali lub którymby uchwała niniejsza lub późniejsza w tej sprawie zapasę mogące, niemniej wierzycieli z miejsca pobytu niewiadomych do rąk ustanowionego niniejszym kuratora w osobie p. not. Michała Huzy, jakoteż za pomocą niniejszego edyktu. Grybów, 11 grudnia 1897.

L. 18521 (10159 3-3)
C. k. Sąd powiatowy miej. del. w Nowym Sączu zawiadamia, że celem zaspokojenia pretensyi Nowosądeckiej Kasy oszczęd. w kwocie 250 zł. a. w. z pn. tudzież kosztów egzekucyjnych odbędzie się w tymże sądzie licytacyjna publiczna sprzedaż ciał hip. 1. 28 gminy Dąbrówka objętego wedle karty B. 2 Józefa Popieli (syna Józefa) i Anny z Gibów Popieli po połowie własnego w dwóch terminach mianowicie w dniu 20 stycznia 1898 i w dniu 17 marca 1898 każdym razem o godz. 10 rano.

Wadium wynosi 327 zł.

Wyciąg hipoteczny, protokół oszacowania sprzedać się mającego ciała hip., tudzież reszta warunków licytacyjnych mogą być w registraturze sądowej przejrane.

Nowy Sącz, dnia 18 listopada 1897.

L. 11413 (10089 3-3)
C. k. Sąd powiatowy w Zaleszczykach podaje do wiadomości, że w tymże sądzie odbędzie się publiczna sprzedaż realności w Dupliskach położonej wedle whl. 134 ksiąg grunt. tejże gminy dłużnika Chaima Rosenstoka w całości a wedle wyk. hip. 200 tejże księgi w jednej trzeciej części tegoż własnej na za kojenie pretensyi Witolda hr. Wolański w kwocie 1895 zł. z pn. dnia 8 lutego 1898 rano a to na pierwszym terminie tylko a. w. lub wyżej ceny szacunkowej, na drugim zaś i poniżej takowej.

Wadium wynosi 22 zł.

Resztę warunków licytacyjnych, wyciąg tabularny i akt oszacowania można w tut. registraturze przejrzeć.

Dla wierzycieli, którymby rezolucya licytacyjna doręczona być nie mogła, lub którzyby po wydaniu wyciągu tabularnego do tabuli weszli, ustanowiony kuratorem p. Antoni Gross c. k. notaryusz w Zaleszczykach. Zaleszczyki, 30 listopada 1897.

L. 10534 (10168 2-3)
C. k. Sąd powiatowy w Zborowie podaje niniejszem do publicznej wiadomości, że na zaspokojenie kwoty 247 zł. a. w. z pn. w sprawie przeciw Teodorowi Michalickiemu i

tow. przymusowa sprzedaż ciał hipotecznych wyk. hip. 11. 123 i 131 ks. gr. gm. katastr. Bohutyn i ciała hip. whl. 1120 gminy Pomorzany w tutejszym Sądzie w drodze publicznego przetargu na rzecz Zygmunta Grudera w dniu 31 stycznia 1898 i 28 lutego 1898 każdym razem o godz. 10 przed południem przedsięwzięta zostanie, a to na pierwszym terminie za cenę wywołania 541 zł., 210 zł. i 60 zł. a. w. lub wyżej tejże, zaś na drugim także niżej ceny wywołania wszelako nie niżej 1/3 części ceny wywołania.

Wadium 10% ceny ocenienia.

Resztę warunków, tudzież wyciąg hipoteczny dłużniczych realności przejrzeć można w tut. registraturze.

Kuratorem wierzycieli hipotecznych ustanowiono adw. dr. Naglera w Zborowie. Zborów, 26 listopada 1897.

L. 5445 (10182 3-3)
C. k. Sąd powiatowy w Rudkach zawiadamia, iż celem zaspokojenia sumy 100 zł. a. w. z pn. odbędzie się na rzecz Kaski Wasylewskiej w tutejszym Sądzie powiatowym egzekucyjna licytacja:

1. jednej trzeciej części posiadłości lwh. 434 gminy Czajkowiec objętej dłużnika Pawła Wasylewskiego syna Piotra własnej.

2. jednej szóstej części posiadłości lwh. 230 i 435 gm. Czajkowiec objętej dłużnika Pawła Wasylewskiego syna Piotra własnych.

3. całej posiadłości lwh. 186 gm. Czajkowiec objętej dłużnika Pietra Procała własnej.

4. połowy posiadłości lwh. 188 gminy Czajkowiec objętej dłużnika Piotra Procała własnej w dwóch terminach mianowicie dnia 25 stycznia 1898 i dnia 25 lutego 1898 każdym razem o godz. 10 przed południem.

Na pierwszym terminie nastąpi sprzedaż tylko za lub wyżej ceny szacunkowej a na drugim nawet poniżej takowej.

Cena wywołania wynosi dla wszystkich realności ryczałtowo wotę 226 zł. 62 ct. wal. austr.

Wadium wynosi 10%.

Wyciąg hipoteczny i resztę warunków można przejrzeć w tut. registraturze.

Kuratorem wierzycieli ustanowiony jest p. Stanisław Dembowski w Rudkach. Rudki, dnia 9 sierpnia 1897.

L. 14065 (10182 2-3)
W tut. Sądzie odbędzie się o godz. 10 rano w dniu 27 stycznia 1898 powyżej ceny szacunkowej, zaś w dniu 10 marca 1898 nawet poniżej takowej licytacja 27/96 części realności lk. 287 według wyk. hip. 391 ks. gr. gm. Brzozów objętej Karoliny Futera własnej na rzecz Leiby Puzetza pto 3/6 części z kwot 7 zł. 22 ct. i zł. 20 ct., 1 zł. 67 ct. i 19 zł. 37 ct. z pn.

Cena wywołania 70 zł.

Wadium 7 zł.

Resztę warunków, akt oszacowania i wyciąg tabularny wolno przejrzeć w tut. registraturze.

Dla wierzycieli hipotecznych ustanawia się kuratorem p. adw. dr. Dańca w Brzozowie.

Brzozów, 27 listopada 1897.

L. 7824 (10163 2-3)
C. k. Sąd powiatowy w Cieszanowie zarządza na dzień 31 stycznia 1898 za cenę szacunkową lub powyżej tejże, a na dzień 3 marca 1898 także poniżej tej ceny, każdym razem o godz. 10 przed południem w sali rozpraw tegoż sądu publiczną sprzedaż licytacyjną nieruchomości położonych pod lk. 45 w Brusnie starem, objętych wykazem hipoteczny 82 księgi gruntowej tejże gminy i będących własnością małoletnich Semka i Maryi Hałajków, a to w celu wydobywania sumy 88 zł. w. a. z pn. na rzecz Abrahama Beera Starkmanna.

Cena wywołania wynosi 225 zł. wa.

Zakład 22 zł. 50 ct.

Warunki licytacyjne i wyciąg hipoteczny przejrzeć można w registraturze tegoż Sądu.

Kuratorem nieznanym wierzycieli jest Stanisław Długoszowski c. k. notaryusz w Cieszanowie.

C. k. Sąd powiatowy.

Cieszanów, 20 listopada 1897.

L. 14311 (10190 2-3)
C. Sąd powiatowy w Śniatynie podaje niniejszem do powszechnej wiadomości, że w sprawie egzekucyjnej komercyjnego Zakładu kredytowego w Śniatynie przeciw Gerschona Feilhabera i Izraelowi Labes pto 344 zł. 84 ct. a. w. z pn. o dozwolenie przymusowej licytacji nieruchomości w Widynowie i w Podwysokiej położonych odbędzie się dnia 1 lutego 1898 i dnia 3 marca 1898 każdym razem o godz. 10 przed południem w Sądzie tut. przymusowa sprzedaż realności wyk. hip. 1. 508 ks. gr. gm. Widynów objętej Gerschona Feilhabera i Izraela Labesa po połowie własnej, dalej 1/4 niewydzielonej części realności whl. 104 ks. gr. gm. kat. Widynów objętej Izraela Labesa własnej, dalej całych realności whl. 154 i whl. 782 wreszcie 1/4 niewydzielonej części realności whl. 534 ks.

gr. gminy Podwysoka objętych dłużnika Gerschona Feilhabera własnych.

Cenę wywołania stanowią kwoty 825 zł., 235 zł., 300 zł., 200 zł. i 90 zł.

Wadya 10% tychże.

Kuratorem niewiadomych wierzycieli ustanowiony adw. dr. Markussohn ze Śniatyna.

Resztę warunków licytacyjnych przejrzeć można w tut. registraturze.

Śniatyn, 15 grudnia 1897.

L. 10974 (10149 2-3)
C. k. Sąd powiatowy w Rymanowie podaje do wiadomości, że celem zaspokojenia wierzytelności w kwocie 450 zł. w. a. z pn. odbędzie się dnia 20 stycznia 1898 i dnia 17 lutego 1898 każdym razem o godzinie 10 rano w tym Sądzie egzekucyjna publiczna sprzedaż połowy realności lwh. 403 ks. gr. gminy Rymanów objętej Matli Riff własnej. Cenę wywołania 832 zł. 10 ct. a. w. Wadium 10% ceny wywołania. Resztę warunków licytacji, akt opisanie i oszacowania przejrzeć można w tut. registraturze. Rymanów, 14 grudnia 1897.

L. 10329 (10135 2-3)
C. k. Sąd powiatowy w Rymanowie podaje do wiadomości, że celem zaspokojenia wierzytelności dr. Józefa Szajny w kwocie 30 zł. a. w. z pn. odbędzie się dnia 20 stycznia 1898 i dnia 17 lutego 1898 każdym razem o godz. 10 rano w tym Sądzie ponowna egzekucyjna publiczna sprzedaż 6/8 części realności lwh. 244 ks. gr. gm. Posada górna objętej Mechla Majerowicza własnych. Cena wywołania 795 zł., a wadium 10% ceny wywołania. Resztę warunków licytacji, akt opisanie i oszacowania przejrzeć można w tut. registraturze. Rymanów, 12 grudnia 1897.

L. 23902 (10172 1-2)
Celem obsadzenia opróżnionej w Cieszkowicach składowni tytoniowej i z nią połączonej drobnej sprzedaży materiałów tytoniowych, tudzież drobnej sprzedaży stempli, osteplowanych blankietów wekslowych i kart przewozowych, rozpisuje się konkurencję. Ubiegający się o te rządowe przedsiębiorstwo komisowe winni najpóźniej do godz. 12 w południe dnia 22 stycznia 1898 wnieść na ręce Dyrektora nowosądeckiego c. k. okręgu skarbowego pisemne stemplem na 50 ct. zaopatrzone oferty.

Do oferty należy dołączyć wadium w kwocie 150 zł. w gotówce lub też w papierach wartościowych nie podlegających losowaniu, mających bezpieczeństwo papilarne.

Władza skarbowa zastrzega sobie prawo wyboru między oferentami z uwzględnieniem najkorzystniejszych warunków.

O bliższych warunkach konkurencyjnych odnoszących się do powyższego przedsiębiorstwa można się dowiedzieć u podpisanej władzy skarbowej, tudzież w nadzorze c. k. straży skarbowej w Gorlicach.

C. k. Dyrekcya okręgu skarbowego

Nowy Sącz, dnia 23 grudnia 1887.

L. 5905 (10219 1-3)
C. k. Sąd powiatowy w Tuszowie ogłasza, że na zaspokojenie wierzytelności Jakóba Starzyka w kwocie 124 zł. odbędzie się dnia 12 stycznia i 16 lutego 1898 o godz. 10 rano egzekucyjna sprzedaż 35/96 części realności whl. 340 ks. gr. gm. Jodłówka Tuschowska objętej dłużniczki Wiktorii Pyjer własnej.

Cenę wywołania stanowi wartość szacunkowa 317 zł. 27 ct.

Wadium 32 zł.

Kuratorem niewiadomych wierzycieli ustanowiony został Józef Osika z Jodłówki.

Resztę warunków licytacyjnych i protokół oszacowania można przejrzeć w registraturze.

Tuschów, 13 października 1897.

L. 4783 (10222 1-3)
W c. k. Sądzie powiatowym w Żółtkwi w sprawie egzekucyjnej Lucya Maksymow pko nieobjętej masie spadkowej Izaka Fremda o zapłacenie kwoty 83 zł. 66 ct. z pn. odbędzie się publiczna licytacja przymusowa realności wyk. hip. 1. 40 gm. kat. Błyszczewy objętej własnością dłużnika Izaka Fremda będącej dla pierwszej pretensyi za hipotekę służącej na 75 zł. ocenionej w dwóch terminach a mianowicie w dniu 25 stycznia 1898 i w dniu 28 lutego 1898 każdym razem o godz. 10 rano.

Na pierwszym terminie będzie realność sprzedana tylko powyżej ceny szacunkowej lub za tą cenę, na drugim także poniżej ceny szacunkowej.

Wadium 7 zł. 50 ct. a. w.

Kuratorem dla nieznanym wierzycieli ustanowiony dr. Włodzimierz Maciulski w Żółtkwi.

Reszta warunków licytacyjnych, wyciąg hipoteczny i akt ocenienia do przejrzania w tut. registraturze.

Żółkiew, dnia 30 czerwca 1897.

Konkursa.

L. 3558 (10158 3-3)
KONKURS
Celem obsadzenia posady sędziego powiatowego w Oświęcimie rozpisuje się konkurs. Podania o tę posadę należy wnosić do Prezydium sądu obwodowego w Wadowicach w terminie do dnia 14 stycznia 1898.

Prezydium sądu obwodowego Wadowice, 24 grudnia 1897.

L. 1299 (10196 2-3)
KONKURS
Na podstawie uchwały Rady miejskiej z 22 grudnia 1897 ogłasza Prezydium Magistratu miasta Lwowa konkurs na posadę adjunkta-mechanika miejskiego urzędu budowniczego z płacą roczną 1100 zł., dodatkiem osobistym do emerytury policzalnym 300 zł., kwaterowem 300 zł. i prawem do dwóch dodatków pięcioletnich po 100 zł.

Kandydaci winni wykazać, iż ukończyli studia techniczne w szkole politechnicznej w kraju lub zagranicą na równorzędnych instytucjach publicznych a to na wydziale budowy maszyn (mechaniki) następnie iż złożyli z dobrym postępem egzamina rządowe dla tego wydziału przepisane a wreszcie udokumentować przebieg dotychczasowego zajęcia.

Pożądanem jest, aby kandydat prócz powyższych wymogów wykazał się z fachowości i z praktyki w centralnych ogrzewalniach.

Podania osteplowane należy wnieść do Prezydium Magistratu m. Lwowa do końca stycznia 1898.

Lwów, 28 grudnia 1897.

L. 3093 (10198)
Myślenicki Wydział powiatowy ogłasza konkurs na posadę lustratora majątków gminnych z płacą roczną 700 zł. i ryczałtem na objazdy 200 zł. Termin do wnoszenia podań do 15 stycznia 1898:

Wymagany jest wiek nieprzekroczonych lat 40, znajomość ustaw administracyjnych i rachunkowych.

Posada ta jest na razie prowizoryczną.

Myślenice, 20 grudnia 1897.

L. 521 (10217 1-3)
KONKURS.
Naczelnictwo c. k. Sądu powiatowego w Skolem przyjmie natychmiast dwóch pisarzy za wynagrodzeniem 30 zł. i więcej według zdolności. Do próby należy dołączyć ostatnie świadectwo służbowe w oryginale. Biegli w prowadzeniu ksiąg gruntowych będą mieli pierwszeństwo. Skole, 29 grudnia 1897.

L. 5778 (10227)
KONKURS
Prezydium c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu rozpisuje konkurs o-cel obsadzenia w dziale służby podatków stałych: jednej posady radcy skarbu w VII kl. rangi, kilku pasad starszych inspektorów podatkowych w VIII kl. rangi, kilku pasad inspektorów podatkowych w IX kl. rangi i kilku pasad konceptistów skarbu w X kl. rangi, z systemizowanymi pborami służbowymi.

Ubiegający się o jedną z powyższych posad mają wnieść podania udokumentowane w dowody kwalifikacyi i dokładnej znajomości języka niemieckiego, oraz języków krajowych w przepisanej drodze służbowej w ciągu czterech tygodni do Prezydium c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu we Lwowie.

Lwów, 27 grudnia 1897.

Kuratele.

L. 21274 (10095 3-3)
Aleksandra Głabińskiego z Sambora uznano za umysłowo chorego. Kuratorem jest Jan Głabiński. C. k. Sąd pow. miej. deleg. Sambor, 25 grudnia 1897.

L. 8546 (10167 3-3)
Estera z Repperów Mohl zawiadamia się, że celem doręczenia przeznaczonych dlań tus. uchwały tabular. z dnia 28 lipca 1897 l. 5849 ustanowiono kuratorem Dawida Meistra w Radymnie. C. k. Sąd powiatowy Radymno, 30 listopada 1897.

L. 20737 (10126 3-3)
C. k. Sąd powiatowy miej. del. w Przemyślu ogłasza, że Olekse Pełeszaka z Matkowicz uznano za głupkowatego.
Kuratorem ustanowiono Iwana Zmuda. Przemyśl, 28 lipca 1895.

L. 8340 (10131 3-3)
Anna Danyleczuk z Niezawisk uznana marnotrawczynią, a kuratorem jej Michał Czapko ustanowiony.
C. k. Sąd powiatowy.
Obertyn, 8 grudnia 1897.

L. 13956 (10106 3-3)
Zofię Grydzak z Niżniowa uznano umysłowo chorą, kuratorem ustanowiono Iwana Grydzaka z Niżniowa.
C. k. Sąd powiatowy.
Tłumacz, 2 listopada 1897.

L. 1365 (10137 3-3)
C. k. Sąd obwodowy w Samberze zawiadomienie uchwałą z dnia 23 stycznia 1897 l. 573 nad Michałem Rapacz Iwanów z Michniowca kuratorem z powodu tegoż marnotrawstwa.
O tem zawiadomienie się interesowanych z tem, że kuratorem ustanowiony został Piotr Babyz z Michniowca.
C. k. Sąd powiatowy.
Turka, 5 lutego 1897.

L. 8318 (10194 1-3)
Tacyanna Łuczka córka Michała z Sławnej umysłowo chorą uznana.
Kuratorem ojciec jej Michał Łuczko ustanowiony.
C. k. Sąd powiatowy.
Zborów, 2 grudnia 1897.

L. 22788 (10176 1-3)
C. k. Sąd obwodowy podaje do wiadomości, że Gerson Handgriff za głupkowatego uznany został.
Kuratorem jego ustanowiono Józefa Eisenberga z Tarnowa.
Tarnów, 2 grudnia 1897.

Rozmaite obwieszczenia.

L. 8495 (10057 3-3)
C. k. Sąd powiatowy w Mielnicy zawiadamia niewiadomego z miejsca pobytu Mikolaja Kropiwnickiego, że celem doręczenia uchwały tabularnej z dnia 2 czerwca 1897 l. 5469 w przedmiocie wpisu na realności w h. 422 wydanej gm. Zalesie objętej dla Mikolaja Kropiwnickiego przeznaczonej, ustanowiony został dlań kurator w osobie Hrehora Sawczanko z Zalesia i temuż uchwała ta została doręczona.
C. k. Sąd powiatowy
Mielnica 20 września 1897.

L. 8333 (10080 3-3)
C. k. Sąd powiatowy w Jarosławiu wzywa Szymona Lisowskiego z miejsca pobytu nieznanego, aby w ciągu jednego roku licząc od dnia ostatniego ogłoszenia tego edyktu oświadczył się w tut. sądzie lub przez pełnomocnika do spadku po s. p. Zofii Lisowskiej dnia 16 września 1894 i Julii Lisowskiej dnia 8 lutego 1899 w Jarosławiu zmarłych, w przeciwnym bowiem razie oświadczenie się kuratora dr. Emila Blumenfelda imieniem jego złożone do wiadomości Sądu przyjętem zostanie i przewód spadkowy z kuratorem przeprowadzony zostanie.
Jarosław, 27 maja 1897.

L. 219 (10174 2-3)
Pan dr. Józef Serwacki, kandydat adwokatury wpisany został z dniem 1 stycznia 1898 na listę adwokatów samborskiej Izby z siedzibą urzędową w Samborze.
Z Wydziału Izby Adwokatów
Sambor, 18 grudnia 1897.

L. 215 (10173 2-3)
Pan dr. Leon Witz adwokat w Samborze zrzekł się prawa wykonywania adwokatury a jego zastępcą został P. dr. Justyn Witz adwokat w Samborze ustanowiony.
Z Wydziału Izby Adwokatów
Sambor, 18 grudnia 1897.

L. 8775 (10188 2-3)
Zawiadamia się niewiadomego z miejsca pobytu Franciszka Żaka, że Jan Żak wniósł pko niemu pozew do pr. 11 września 1897 l. 8775 o zapłacenie kwoty 40 zł. aw. i, że termin do rozprawy na dzień 27 stycznia 1898 o 9 rano wyznaczono, kuratorem zaś adw. dr. Gustawa Nowaka ustanowiono.
Wzywa się go zatem, aby kuratorowi środki ku jego obronie służące podał, lub też innego pełnomocnika ustanowił.
C. k. Sąd powiatowy
Oświęcim, 7 października 1897.

L. 2794 (10127 2-3)
C. k. Sąd powiatowy w Baligródzie ustanowił celem doręczenia rezolucji z dnia 16 kwietnia 1893 l. 2497 w sprawie Schulima Rott przeciw Mojżeszowi Rott o wpis egzekucyjnego prawa zastawu dla sumy 150

zł. zpn. w stanie biernym należących do Mojżesza Rott wedle ks. gr. Balnica ciał hip. lwh. 80 i 97 objętych dla niewiadomego z miejsca pobytu Mojżesza Rott z Balnicy, kuratorem Dawida Lipę Beer z Baligródu.
O czem Mojżesza Rott celem strzeżenia praw swych zawiadamia.
Baligród, 18 kwietnia 1895.

L. 9038 (10136 2-3)
C. k. Sąd powiatowy w Strzyżowie zawiadamia niewiadomego z miejsca pobytu Jana Sitka, że Samuel Anfricht wniósł przeciwko niemu i Maryannie Sitek skargę do praes 26 listopada 1897 l. 9038 o 25 zł. na którą wyznaczono termin do rozprawy na dzień 19 stycznia 1898 i ustanowiono dla Jana Sitka kuratora ad actum w osobie Zygmunta Holzera w Strzyżowie.
Strzyżów, 16 grudnia 1897.

L. 24579 (10069 2-3)
C. k. Sąd obwodowy w Tarnowie zawiadamia niewiadomego z miejsca pobytu Grünhuta z Radomyśla, iż wybrany wskutek skargi wekslowej przeciw niemu o 600 zł. zpn. nakaz zapłaty z dnia 16 grudnia 1897 l. 24579 ustanowionemu dlań kuratorowi dr. E. Rappaportowi adwokatowi w Tarnowie doręczony został.
Tarnów, 16 grudnia 1897.

L. 8896 (9980 1-3)
C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Brzeżanach zawiadamia z miejsca pobytu niewiadomego Mendla Reichsteina, że wydany równocześnie przeciw niemu nakaz zapłaty sumy wekslowej 50 zł. a. w. doręcza mi nowanemu na jego koszt i niebezpieczeństwo kuratorowi adw. dr. Pohlowi, którego zastępcą adw. dr. Schüssel w Brzeżanach ustanowionym został i wzywa go, aby się do ustanowionego kuratora zgłosił i temuż swe środki obrony podał lub sądowi tut. innego pełnomocnika wskazał, gdyż w razie przeciwnym wynikiem z skutku sobie samemu przypisać będzie musiał.
Brzeżany, 11 grudnia 1897.

L. 8279 (10108 1-3)
C. k. Sąd powiatowy w Zborowie zawiadamia niewiadomego z miejsca pobytu spadkobierczyni Branci Labiner s. to: Rebekę Labiner zam. Ochis i Feigę Labiner, iż w sprawie egzekucyjnej Natana Dyma przeciw Berlowi Labiner i masie spadkowej Branci Labiner pto 1000 zł. w a. z pn. ustanowionym został dla nich kurator w osobie kandydata notaryalnego p. Jana Roźniatowskiego ze Zborowa, któremu przeznaczone dla powyższych kurandek egzemplarze ts. uchwały egzekucyjnej z 30 kwietnia 1896 l. 4016 doręczone zostały, że zatem rzeczą ich jest ustanowionemu kuratorowi potrzebną informację udzielić lub sobie innego zastępcę ustanowić i takowego sądowi wymienić.
Zborów, 16 grudnia 1897.

L. 21945 (10067 1-3)
C. k. Sąd obwodowy w Tarnowie zawiadamia niewiadomego z miejsca pobytu Michała Lisa, iż dla niego w sprawie egzekucyjnej dr. Józefa Datki przeciw Katarzynie z Lisów Oikońskiej i spół pto 150 zł. celem doręczenia mu ts. uchwały z dnia 14 października 1897 l. 19327 oraz dalszych uchwał w tej sprawie zapasę mogących kuratorem Wojciecha Burgiela z Bolesławia.
Tarnów, 18 listopada 1897.

L. 24673 (10068 1-3)
C. k. Sąd obwodowy w Tarnowie zawiadamia niewiadomego z miejsca pobytu Leibe Feiwla z Tarnowa, iż wydany w skutek skargi wekslowej Jakóba Kohanego przeciw niemu o 150 zł. aw. zpn. nakaz zapłaty z 16 grudnia 1897 l. 24673 ustanowionemu dlań kuratorowi dr. Rappaportowi adwokatowi w Tarnowie doręczony został.
Tarnów, 16 grudnia 1897.

L. 5610 (10098 1-3)
C. k. Sąd powiatowy w Budzanowie zawiadamia niewiadomego z miejsca pobytu Mykię Medeckiego, że w celu doręczenia uchwały tabularnej z d. 5 lipca 1897 l. 5610 ustanowiono dla niego kuratora Jakóba Pedperhę rolnika z Wieźbowca, któremu uchwałę doręczono.
C. k. Sąd powiatowy
Budzanów, 5 lipca 1897.

L. 6963 (10139 1-3)
C. k. Sąd obwodowy jako handlowy w Wadowicach poleca wpisanie do rejestru dla firm pojedynczych firmy Jakób Silberstein w Białej, której Jakób Silberstein jako właściciel handlu maki i wiktuałów w Białej, używa i całym imieniem i nazwiskiem podpisywać będzie.
Wadowice, 11 grudnia 1897.

L. 8429 (10107 1-3)
W sprawie spadkowej po sp. Janie Steinmetzu zmarłym w Weinbergen 11 września 1897, c. k. Sąd powiatowy w Winnikach celem wykrycia stanu długów wzywa wszy-

stkich wierzycieli, ażeby najdalej przy audyencji d. 25 lutego 1898 zgłosili swoje do tej masy spadkowej wierzytelności, ile że w razie przeciwnym nie mogliby się już upominać o zaspokojenie swych wierzytelności ze spadku gdyby tenże przez wypłatę zgłoszonych należności został wyczerpanym, z wyjątkiem gdy tym wierzytelnościom przysługiwało prawo zastawu.

Na powyższej audyencji nastąpi wyświecenie słuszności pretensji zgłoszonych,
C. k. Sąd powiatowy.
Winniki, 23 listopada 1897

L. 4792 (10105 1-3)
Zawiadamia się niewiadomą z życia i miejsca pobytu Maryannę z Lewińskich Smytrosiewicz, że przeznaczoną dla niej rezolucję tutejszosaadową z d. 8 stycznia 1897 l. 7562 pozwalającą wykreślenie prawa zastawu dla sumy 40 zł. aw. dla Maryanny z Lewińskich Smytrosiewicz w stanie biernym real. lwh. 8 ks. gruntowej Staniatki objętej i. tabulowanego, doręczono kuratorowi Wojciechowi Tabor-skiemu w Chrościu.

C. k. Sąd powiatowy.
Niepołomice, 29 września 1897.

Doniesienia prywatne.

Odpowiedź p. Kazimierzowi Tarsińskiemu

Na poczet kaucyi pańskiej 500 zł. wypłać Panu jeszcze przed sprawdzeniem rachunków kwotę 170 zł. w a. na co mam pańskie pisemne potwierdzenie.

Z obrachunku z panem pozostał mi pan winnym kwotę 73 zł. 10 ct., powstała z tego, że pan rzeczywiście mylnie rachunki prowadził, i 37 zł. nieściągnął pan dla kasy chorych, razem 110 zł. 10 ct.

Oprócz tego należy się mi od pana kwota 161 zł., którą pan wstawił w rachunku, a nie wykazał co za te pieniądze zrobiono i 142 zł. za oddane panu narzędzie, którego mi pan nie zwrócił.

W ten sposób pozostał mi dłużnym 413 zł., na które mam zaledwo 330 zł. ze złożonej przez pana kaucyi. Mimo to wiedząc dobrze, że w drodze sądowej sprawę przegrać pan musisz, chwytasz się pan ogłoszeń publicznych w celu wymuszenia na mnie urojonej pretensyi. Pierwszy i ostatni raz tą drogą odpowiadam, dalszych napaści sądownie dochodzić będę.

Lwów, 30 grudnia 1897.

Jan Sakowicz.

30 dni próby. 5-letnia pisemna gwarancja Wertheima maszyn do szycia

ogólnie uznana, znakomita, bez szmeru szyciąca maszyną dla użytku domowego i przemysłowego.
Wysokoramienna
maszyna familijna zł. 35-50

Każda maszyna, którą w czasie próby nie okazała się doskonałą przyjmuję na koszt mój naprawę.
Zadnych agentów ale sprzedaż za połowę ceny za najlepsze fabrykaty.

Proszę żądać cenniki i próbki szycia. Wysłka do wszystkich miejscowości monarchii, opakowanie gratis.

Nähmaschinen - Versandthaus LOUIS STRAUSS, Lieferant des k. k. Staatsbeamten, Eisenbahnbeamten, Lehrereisenbahn Vereines etc.

Wien, IV., Margarethenstr. 12.
(V) Cieszy mnie, że mogę donieść, że mam wszelką pociechę z Wertheima maszyn ręcznej i nożnej szycia ona lekko, cicho i przewyższa wszystkie inne w użyciu będące maszyny. Od agentów już tu nikt nie kupuje i rychło nowe obstaunki stąd Pan otrzyma.
Hausenhütte (Stryja) 1504
Marya Wiwot.

Celem położenia tamy nadużyciom niektórych restauratorów, mam zaszczyt podać do publicznej wiadomości, że

piwo okocimskie

sprzedają na szklanki tylko następujące firmy:
Naftula Toepfer, ulica Trybunalska l. 13,
Adler Markus, plac Akademicki.
Arnold Nathan Rynek.
Auerhahn Hermann Kopernika 12.
Arnold Wilhelm ul. Batorego.
Bukalski Władysław Szeptyckich.
Breitmayer Wilhelm Trybunalska 10.
Ehrlich Józef kawiarnia Teatralna,
Flieg Józef, ul. Jagiellońska l. 22.
Fried Jakób, Rynek 13.

Garfunkel Olszaz, pod Polakiem, ul. Wałowa.
Genzel Ignacy, ul. Kazimierzowska l. 11.
Górski Zygmunt, ul. Krasińskich l. 7.
Graf P., ul. Karola Ludwika l. 33.
Grünfeld Adolf Janowska 7.
Heller Jakób Sobieskiego 24.
Hellman Wilhelm ul. Kazimierzowska.
Herold Antoni, ul. Sykstuska 14.
Jankowski Józef, ul. Halicka.
Kraus Adolf ul. Skarbowska 9.
Kostkiewicz August, ul. Wałowa l. 13.
Kozłowski Władysław, ul. Gródecka 79.
Kirsch J. ul. Solarni.

Landes Michał Skarbowska 4.
Lemel S. ul. Gródecka 54.
Löwenheek Jakób ul. Trybunalska 4.
Ludwig Jan, ulica Krakowska l. 7.
Łopaczynski Wojciech, ul. Gródecka 79.
Nowożeniuk J., ul. Kopernika 4.
Ost Wilhelm, ul. Grodzickich l. 4.
Post Szymon, ul. Krakowska 6.
Pomeranz A., Rynek 7.
Przybylski Karol, ulica Teatralna naprzeciw Kosiółka OO. Jezuistów.
Reinbach Pinie, plac Gołuchowski.
Rothberg Abraham, ul. Kazimierzowska pod złotym Capkiem.

Rudziński Antoni, restauracja kolejowa,
Reich Samuel, Rynek.
Salzberg H., ulica Kołłątaja róg Kazimierzowskiej.
Osias Schwarzer, ul. Gródecka.
Sonnenstein Dawid, róg Gródeckiej i Solarni.
Stoff S., ulica Sobieskiego.
Tannenbaum Wilhelm, ul. Karola Ludwika l. 31.
Tennenbaum Ignacy, Jagiellońska 4.
Tänzer S. B., Chorażczyzna 20.
Teichmann Teofil, Dominikańska 2.
Ważny Jan, ul. Czarnieckiego.
Zimmet H., ul. Kazimierzowska.

Zuckermann Szymon, ul. L. Sapiehy.
Życzynski Leonard, róg ul. Mikołaja i Zyblikiewicza
Głównie zastępstwo i skład piwa beczkowego
u p. Ozyasza Wixla i Syna, ul. Bogusławskiego l. 13, telefonu nr. 6.
Skład piwa flaszkowego
u p. S. Wiesera, Sykstuska 14, telefon 149.

Na przyszłość ogłaszać będę każdej niedzieli w pismach lwowskich nazwiska restauratorów, którzy piwo okocimskie sprzedają, a nadto zastrzegam sobie wystąpić w drodze sądowej przeciwko sprzedawcy obcego piwa pod marką okocimską.

Jan Götz,
browar w Okocimie.

Mezczyźni

najnowszy bardzo ważny wynalazek przeciw słabości męskiej Przez lekarzy najlepiej polecony. Prospekt w koperach po 20 ct. w markach J. AUGENFELD, c. k. właściciel przywileju, Wiedeń IX, Türkenstrasse 4. 538

Ochronna marka:

Kotwica.

Liniment Capsici comp.

z apteki Richtera w Pradze, uznane jako znakomite uśmierdzające naćlekanie; po cenie 40 kr., 70 kr. i 1 fl. do nabycia we wszystkich aptekach. Tego

powszechnie ulubionego środka domowego

należy zawsze żądać tylko w butelkach oryginalnych z naszą ochronną marką „Kotwicą” z apteki Richtera i z przezornością uznawać tylko butelki z tą marką jako wyrób oryginalny.

Apteka Richtera pod złotym lwem w Pradze.

Ogłoszenia do wszystkich pism
po cenach najtańszych przyjmuje

Biuro dzienników i ogłoszeń

L. PLOHNA

Lwów, ul. Karola Ludwika l. 9.

Firmy, pragnące ogłaszać, otrzymują na żądanie odwrotnie kosztorysy, prospektu ogłoszeń i obliczenia najtańsze. — Na żądanie przechowuje się oferty dla stron.

Doniesienia prywatne.

H. ROSENTHAL

c. i k. dostawca nadworny

Zakład mundurowania PP. Oficerów
i Urzędników
przy ulicy Kopernika 1. 9
we Lwowie.

Togi i birety

dla

poleca

P. T. Panów c. k. Urzędników
sądowych

1417

w największym wyborze po
cenach umiarkowanych.

Cenniki i wzory na żądanie oplatnie.

Wszelkie mundury wykonywują
się jak najstaranniej z materij
najlepszych.

Przybory do mundurów w naj-
obfitszym wyborze zawsze na
składzie.

C. k. Dyrekcya kolei państwowej w Stanisławowie.

L. 59553

(10116)

Rożpisanie konkursu

na posady, o które wysłużeni podoficerowie w myśl ustawy z 19 kwietnia 1872 (l. 60 dz. p. p.) na podstawie certyfikatu ubiegać się mogą. W pierwszym półroczu 1898 będą prawdopodobnie obsadzone następujące posady:

Oznaczenie posady obsadzić się mającej	Władza przy której wcielone są posady	Do posady przynależne pobory służbowe tytułem				Wymagane wiadomości i bliższe warunki osiągnięcia posady	Uzyskanie tej posady zależnem jest od		Podania wnioś należy do	Podania wnioś należy w terminie
		płacy	dotatku na mie- szkanie	dalszych doda- tków	dziennej płacy		przebiecia praktyki	złożenia egzaminów z przedmiotów		
zł.	zł.	zł.	zł.	zł.	zł.					
4 posady kancelistów (podurzędniczy)	C. k. Dyrekcya kolei państwowej w Stanisławowie	500				Oprócz języka niemieckiego w mowie i w piśmie, nadto znajomość języka polskiego lub małopolskiego lub rumuńskiego, wiek do 45 lat, zdrowa budowa ciała, świadectwo dotychczasowej służby publicznej, życie nienaganne.	sześciomiesięczna praktyka jako kancelista.	1. Pragmatyka służbowa dla personelu c. k. austriackich kolei państwowych wraz z przepisami dotyczącymi się poborów. 2. Przepisy statutowe zakładów emerytalnych co do praw i obowiązków odpowiedniego personelu. 3. Geografia własnej sieci kolejowej. 4. Przepisy porządku ruchu kolejowego.	C. k. Dyrekcya kolei państwowej w Stanisławowie	Czterech tygodni licząc od dnia 1 stycznia 1898
4 posady banmistrzów (podurzędniczy)		500				Oprócz języka niemieckiego w mowie i w piśmie, nadto znajomość języka polskiego lub małopolskiego lub rumuńskiego, wiek do 45 lat, zdrowa budowa ciała, świadectwo dotychczasowej służby publicznej, życie nienaganne.	sześciomiesięczna praktyka jako pomocnika banmistrza, a to 3 miesiące na przestrzeni kolejowej, a 3 miesiące w biurze sekcji konserwacji.	Elementarne wiadomości z geometrii dla mierzenia i obliczania linii, kątów, przestrzeni i bryłowości pojedynczych ciał i praktycznego sporządzania pojedynczych szkiców, znajomość robót przychodzących w służbie budowy i utrzymania kolei i potrzebnych do tego materiałów i narzędzi. Instrukcja dla banmistrzów i przepisy rachunkowe dla tychże. Znajomość służby strażników i zwrotniczych. Instrukcja co do używania wózków, tresyn. Przepisy sygnalizacyjne. Przepisy o bezpieczeństwie osobistym. Przepisy niesienia pierwszej pomocy w nieszczęśliwych wypadkach i nagłych zaskłabnięciach przed przybyciem lekarza. Przepisy co do przedmiotów znalezionych. Przepisy pożarne i przepisy mieszkalne. Pragmatyka służbowa dla personelu c. k. austriackich kolei państwowych wraz z przepisami dotyczącymi się poborów. Przepisy statutowe zakładów emerytalnych co do praw i obowiązków odpowiedniego personelu. Geografia własnej sieci kolejowej. Przepisy porządku ruchu kolejowego.		
1 posada skłoty (podurzędniczy)		500				Oprócz języka niemieckiego w mowie i w piśmie, nadto znajomość języka polskiego lub małopolskiego lub rumuńskiego, wiek do 45 lat, zdrowa budowa ciała, świadectwo dotychczasowej służby publicznej, życie nienaganne.		1. Przepisy rachunkowe odnoszące się do służby skłoty. 2. Przepisy dotyczące czynności kasowych i opakowywania pieniędzy. 3. Znajomość rozmaitych w obiegu będących rodzajów pieniędzy i istotnych przepisów ustroju monetarnego.		
2 posady dozorców magazynowych (studzy)		400				Oprócz języka niemieckiego w mowie i w piśmie nadto znajomość języka polskiego lub małopolskiego lub rumuńskiego, wiek do 45 lat, zdrowa budowa ciała, świadectwo dotychczasowej służby publicznej, życie nienaganne.	Jednoroczna praktyka w charakterze pomocniczego dozorcę magazynowego.	1. Instrukcja dla dozorców magazynowych. 2. Znajomość rodzajów wozów używanych przy ruchu kolejowym i ich urządzenia. 3. Przepisy dotyczące dyrygowania, używania i utrzymywania w ewidencji wozów, jakoteż przyrządów do załadowywania tychże. 4. Przepisy dotyczące używania obcych wozów, niemniej używania osobnych części składowych i przyborów służących do załadowywania tychże. 5. Dotyczące postanowienia manipulacyjne z przepisów dla wojskowych transportów kolejami. 6. Instrukcja dla przeprowadzenia desinfekcji przy transportach zwierząt. 7. Przepisy sygnalizacyjne w zastosowaniu służby stacyjnej. 8. Przepisy co do przedmiotów znalezionych. Przepisy niesienia pierwszej pomocy w nieszczęśliwych wypadkach i nagłych zaskłabnięciach przed przybyciem lekarza.		
10 posad konduktorów (studzy)		300				Oprócz języka niemieckiego w mowie i w piśmie nadto znajomość języka polskiego lub małopolskiego lub rumuńskiego, wiek do 45 lat, zdrowa budowa ciała, świadectwo dotychczasowej służby publicznej, życie nienaganne.	sześciomiesięczna praktyka próbna, z czego przynajmniej 3 miesiące w charakterze pomocniczego konduktora	1. Znajomość rodzajów wozów używanych przy ruchu kolejowym, jakoteż ich urządzenia i zastosowania. 2. Poznawanie postanowień i wykazów zawartych w rozkładach jazdy. 3. Przepisy porządku ruchu o ile takowe dotyczą policyi kolejowej. 4. Przepisy sygnalizacyjne. 5. Instrukcja dla personelu prowadzącego pociągi. 6. Szczegółowe przepisy co do zestawiania wozów. 7. Przepisy bezpieczeństwa służby kolejowej. 8. Przepisy niesienia pomocy w nieszczęśliwych wypadkach i nagłych zaskłabnięciach przed przybyciem lekarza. 9. Przepisy co do przedmiotów znalezionych. 10. Przepisy pożarne.		
14 posad palaczy przy lokomotywach (studzy)		300				Świadectwo ukończenia w zawodzie slusarskim, oprócz języka niemieckiego w mowie i w piśmie nadto znajomość języka polskiego lub małopolskiego lub rumuńskiego, wiek do 45 lat, zdrowa budowa ciała, świadectwo dotychczasowej służby publicznej, życie nienaganne.	Jednoroczna praktyka slusarza maszynowego lub monterów we własnych lub obcych warsztatach poczem jednoroczna praktyka pomocniczego palacza.	Przepisy dotyczące palaczy z instrukcją dla maszynistów i palaczy. Przepisy sygnalizacyjne, przepisy bezpieczeństwa służby kolejowej, praktyczny egzamin z ogólnej znajomości maszyny i ważniejszych części składowych tejże. Znajomość sposobu natychmiastowego zatrzymania maszyny, względnie pociągu.		
8 posad zwrotniczych (studzy)	pomieszkanie w strażnicy	24 miesięcznie				Oprócz języka niemieckiego w mowie i w piśmie, nadto znajomość języka polskiego lub małopolskiego lub rumuńskiego, wiek do 45 lat, zdrowa budowa ciała, świadectwo dotychczasowej służby publicznej, życie nienaganne.	Po trzy miesiące zajęcia w charakterze robotnika przy utrzymaniu toru kolejowego, tudzież w charakterze pomocnika strażnika.	1. Instrukcja dla zwrotniczych. 2. Szczegółowe przepisy co do zestawiania wozów. 3. Instrukcja dla strażników. 4. Instrukcja co do używania wózków i tresyn. 5. Przepisy sygnalizacyjne. 6. Przepisy osobistego bezpieczeństwa. 7. Znajomość postanowień porządku ruchu kolejowego pod względem wykonywania kolejowej służby policyjnej. 8. Przepisy pożarne.		
12 posad strażników (studzy)		24 miesięcznie				Oprócz języka niemieckiego w mowie i w piśmie, nadto znajomość języka polskiego lub małopolskiego lub rumuńskiego, wiek do 45 lat, zdrowa budowa ciała, świadectwo dotychczasowej służby publicznej, życie nienaganne.	Po trzy miesiące zajęcia w charakterze robotnika przy utrzymaniu toru kolejowego, tudzież w charakterze pomocnika strażnika.	1. Znajomość wszelkich okoliczności utrzymania toru pozbawionych robót, należnych do tego materiałów i przyrządów. 2. Instrukcja dla strażników. 3. Instrukcja co do używania wózków i tresyn. 4. Przepisy sygnalizacyjne. 5. Przepisy porządku ruchu kolejowego o ile takowe dotyczą utrzymania i strzeżenia toru kolejowego i sygnalizacji. 6. Przepisy osobistego bezpieczeństwa. Oprócz tego dla strażników w przystankach strażniczych odpowiednie znajomości zarachowywania, wydawania biletów jazdy, jakoteż przyjmowanie i nadawanie pakunków.		

UWAGA: Czas służby wojskowej doliczy się do czasu służby kolejowej tylko przy bezpośrednim przejściu za dopłatą statutowych wkładek do funduszu pensyjnego, względnie prowizyjnego. Do podania konkursowych należy dołączyć certyfikat wojskowy oraz świadectwo lekarskie, stwierdzające zupełną czystość zdrowia.

C. k. Dyrekcya kolei państwowej w Stanisławowie.

Srodek zastępujący kawę zwyczajną.

Rzecz ważna dla każdego gospodarstwa domowego.

Oddawna już spotykamy się ciągle z usiłowaniami, ażeby kawę zwyczajną zastąpić surogatami najrozmaitszego rodzaju. Ponieważ te usiłowania pochodzą z właściwego nie od kogoś innego, tylko od samego ludu, a uwzględniając je więcej na polu przemysłu lub stosując się do zachodzącej potrzeby, powtarzają się tylko, to widocznie kawa zwyczajna musi zawierać w sobie instynktowo odczuwane niekorzyści, które, zdaje się, są nie tylko ekonomicznego, lecz jeszcze bardziej fizjologicznego rodzaju.

Dziwny ten srodek podniecający, na który pierwotnie mogli sobie pozwolić tylko bogaci, przez mieszaninę z takimi surogatami, stał się w końcu dostępnym dla wszystkich warstw ludzkości. W ten sposób stawała się kawa zwyczajna coraz powszechniejszym, prawie niezbędnym środkiem podniecającym.

Z tymi dwoma czynnikami trzeba się liczyć, oglądając się za nieszkodliwym, a może nawet pożytecznym środkiem, kawę zwyczajną zastąpić mającym.

Z ostatniego powodu atoli wydaje się to rzeczą na pewien czas niemożliwą, abyśmy powrócili do dobrych nawyków przodków naszych, mianowicie, żebyśmy znowu spożywali posilne śniadanie z zupy lub polewki, jak się to n. p. w Anglii teraz jeszcze dzieje w zakładach wychowawczych. Kawie dlatego udało się spowodować tak łatwo zniknięcie tej lepszej formy, że nie tylko sama jest dla zmysłów przyjemną, lecz także podniecała zarazem do spożywania takich pokarmów, jak chleb, masło i t. d., a nadto zabielała, jak zwykle mlekiem, dawała ciało siłę, potrzebną do czekającej nas pracy.

Ale nie tylko tym okolicznościom zawdzięczała kawa ziarnista swe zwłaszcza w ostatnich kilkudziesięciu latach tak wielkie rozpowszechnienie. Przedewszystkiem okazała się ona dla osłabionych nerwów środkiem potężnie podniecającym i silnie pobudzającym. Jako źródło tego podniecającego działania odkrył Kunze w roku 1820 alkaloid, kofeinę w kawie zwyczajnej. Musi ona więc być zaliczoną, jak opium i tytoń, do środków drażniących, alkaloidy zawierających. Trucizny te, które w ręku lekarza w pewnych okolicznościach korzystny wywołują skutek, mogą być strasznie wrogami, gdy się je zażywa w większej ilości lub przez czas dłuższy i do nich się przyzwyczaja. Ból głowy, bezsenność, drażliwość nerwowa, to są pierwsze oznaki. Przedewszystkiem atoli kofeina drażni serce A

wię, krótko mówiąc, kawa działa najpierw podniecająco, potem atoli ubezwładnia system nerwowy, do czego przyłącza się jeszcze jej szkodliwy wpływ na jelita.

Działanie na system nerwowy zasadza się najczęściej, jak wyżej powiedziano, na bólu głowy i t. d. i drażliwości, która może się spotęgować aż do chorobliwych urojeń szaleń. Wpływ na serce objawia się przyspieszonym, słabym, niejednokrotnym pulsem, seiskaniem w sercu, oraz uczuciem trwogi i dreszczów. Męśnie tracą na sile i sprężystości.

Silniej jeszcze występują zjawiska w systemie trawienia: brak apetytu, niejednostajność w wypróżnieniu, niezbyt jelit, są skutkami. Przyjmowanie pożywienia zawierającego części azotowe powolnie, a środki żywności dużo białka w sobie mające w ogóle przy kawie zwyczajnej wcale nie wychodzą na zdrowie.

Przez to działanie na serce, mięśnie i odżywianie, kawa zwyczajna staje się szczególnie niebezpiecznym środkiem dla ludzi, którzy fizycznie wiele się nęcają, a więc właśnie dla naszej ludności robotniczej. Przyczyną jest to zwyczajem wprost niedorzecznym po pokrzepieniu ciała przez spoczynek nocny, dzień rozpoczynać tem, że nerwy osłabia się trucizną taką, jak kawa zwyczajna, i zmniejsza się ich zdolność do czekającej nas pracy dziennej. Po tem pierwszym podniecającem działaniu musi właśnie nastąpić rodzaj działania osłabiającego, tak, że wnet potrzebne są ponowne podnieci, jak alkohol, owo poranne zwilżanie gardła. Tak to w sposób dla zdrowia wielce szkodliwy rozpoczyna się dzień kawą na śniadanie.

Szczególnie niebezpieczną okazuje się kawa ziarnista dla dzieci, których nerwy i przyrządy trawienia już się przez to zawczasu psują i do szkodliwych rzeczy nawykają! Jakże to mała liczba rodziców zaledwie domyśla się tego, jak szkodliwym i na całe życie niebezpiecznym jest przyzwyczajanie dziecka do środków podniecających, jak kawa zwyczajna piwo, wino i t. d. Pod całą szereg późniejszych chorób w ten sposób uprawia się glebę. W każdym razie obowiązkiem jest wskazać na to, że używanie kawy zwyczajnej, w rodzinach niesety tak powszechnie zakorzenione, na ludność stanowczo wywiera wpływ zgubny.

Przeciw nadużywaniu alkoholu, już prawie w całym cywilizowanym świecie podjęto kroki a mianowicie najczęściej są usiłowania skierowane ku temu, aby przyzwyczajonym do tej podnieci nerwów dać w jej miejsce jaką inną podnieci. Do tego w tej walce przeciw alkoholowi, który mieszkańcy Grenady określiła nazwa „*le*“ przez co się ro-

zum traci“, służy przedewszystkiem kawa i herbata.

Ale trucizna pozostaje zawsze trucizną. Jeżeli się sprawie przypatrzemy dobrze, to zastąpienie alkoholu kofeiną nie wiele jest rozsądniejsze od zastąpienia morfiny przez opium lub kokainę. Dla nałogowych pijaków kawa może być istotnie mniejszym złem od alkoholu, jest ona jednakże złem. Dla dorastającego pokolenia należałoby atoli zastanowić się poważnie i te środki podniecające usunąć z pośród zwykłego pożywienia, a w żywności ludu starać się zaprowadzić zupełną zmianę.

Co się tyczy dotąd używanych dodatków, przez które kawa zwyczajna jest wprawdzie tańszą, ale nielepszą, ani też dla zdrowia korzystniejszą, to wypada je nazwać również złem higienicznym, które biednym i słabym najdotkliwiej daje się we znaki. Gdy nadto dodatki te dostają się do handlu tylko mielone, przeto ulegają one łatwo, jak to już nieraz stwierdzono, podrabianiom i dla zdrowia szkodliwym domieszkom.

Jedynymi dodatkami do kawy, które dla zdrowia można nazwać korzystnymi, są te które się wyrabia ze zboża. Wyrób taki odbywa się już od jakiegoś czasu przez prażenie jęczmienia, albo jeszcze częściej słodu. Jęczmień mianowicie przez słodowanie doznaje takiej zmiany, że część znajdującego się w nim krochmalu zamienia się w dekstrynę (cukier krochmalowy), a w skutek tego rozpuszcza się w wodzie i łatwo jest strawny.

Wszelkie te wyroby miały jednak tę złą stronę, że smak odwaru z nich załatwywał męką, był słodkawy i czczy, albo za cierpki i ostry — tak, że ich ani samych, ani też z kawą zwyczajną zmieszanych nie można używać czas dłuższy, co można wykazać jeszcze i dzisiaj we wszystkich tak zwanych kawach słodowych, które są z niczego innego jak tylko z poprostu przepalonego słodu lub prażonego jęczmienia. Przez to więc nie osiągnięto żadnego postępu.

Inaczej ma się sprawa ze znaną Kathreinerowską kawą słodową, przez której wyrób najpierw została uzyskana na tę nazwę zasługująca kawa słodowa. Są z niej usunięte wszystkie wyżej wymienione niekorzyści. Najważniejszą rzeczą, w tym sposobie wyrabiania jest atoli ta okoliczność, że jęczmieniowi, osłabliwym sposobem w słód zamienionemu przez nowy wynalazek za pomocą wyciągu wytworzonego z ziarna kawy, udało się nadać zapach i smak kawy zwyczajnej.

Przez ten Kathreinerowski sposób przyrządzenia, otrzymuje się niezrównany w swoim rodzaju wyrób, z którego po zmieszeniu można mieć odwar, smakiem do kawy zwyczajnej bardzo zbliżony, a jej szkodliwych dla

zdrowia części nie zawierający. Tak podobnym jest kolor, smak i zapach do kawy zwyczajnej, że ze względu na domieszkę z mleka i równocześnie spożywanie chleba, trudno dostrzedz jaką różnicę.

Aby poznać skład wielu już wybitnych chemików i higienistów, jak pp. prof. tajny radca Pettenkofer, Ziemsen, Virchow, Aubray, dr. M. Mansfeldt, prof. dr. Hofmann i inni, poddali Kathreinerowskie wyroby ścisłej analizie. Niedawno badał je znany higienista prof. dr. Ferd. Hueppe w Pradze. Wyniki wykazały, co tu najbardziej może interesować, zawartość części azotowych albo białka roślinnego 9.31% do 10.81%, i części wyciągowych, a więc pożywnych 44.67% do 55%. W wytworach tych nie znalaziono prztem zgoła żadnych obcych i szkodliwych składników.

Zawartość więc rozpuszczalnego białka, tłuszczu, części wyciągowych, szczególnie zaś cukru słodowego, przedstawia tę kawę słodową jako uwagi godny srodek pożywienia — tak, że i tę jego własność oprócz podniecającego działania, trzeba brać w rachubę. W przeciwieństwie więc do kawy zwyczajnej, podniecającej i wzmacniającej działanie jest tu zapewnione już z góry, a działanie ubezwładniające lub ociążające spowodujące nie występuje potem wcale. Przedewszystkiem nie ma zgoła szkodliwego wpływu na trawienie — tak, że ten wyrób pomijając inne jego zalety, o których pierwiej wspomniano, w miejsce kawy zwyczajnej, we wszystkich wypadkach tylko szkodliwej, godzi się polecić dla każdego, a szczególnie dla dzieci niedokrwiłystych dziewcząt i słabowitych kobiet.

Gdzie jednak długie przywyknienie do kawy zwyczajnej utrudnia przejście do Kathreinerowskiej kawy słodowej, to w każdym razie okazuje się ona najlepszym dodatkiem, gdyż dodana w znacznej części, przez swój właściwy smak przyjemny, kawę zwyczajną czyni przyjemniejszą i odejmuje jej w pewnej mierze własności zdrowiu szkodliwe. Kathreinerowską kawę słodową należy przeto i w tym kierunku polecić jak najbardziej. Dalej można dzieciom niezbędny pokarm z mleka uprzyjemnić i korzystnym uczynić przez domieszkę Kathreinerowskiej kawy słodowej.

Z każdego punktu widzenia więc znalaziono w Kathreinerowskiej kawie słodowej upragniony srodek do zastąpienia kawy zwyczajnej, jakoteż w wypadkach napomkniętych najlepszy do niej dodatek, który ma bardzo wielkie znaczenie higieniczne, zwłaszcza dla pracujących klas naszej ludności, gdzie oprócz podnieci, jako czynnika przyjemności, także czynnik odżywiania ma ważność i znaczenie.

Pr B. H.

Drobne ogłoszenia

od wyrazu *petitem cent*, *mustym petitem* dwa centy.

P. T. Abonentom i Inserentom moim składa życzenia wszelkiej pomyślności przy zmianie roku.
Lwów 1. stycznia 1898.

Ludwik Plohn,

Biuro dzienników i ogłoszeń
Lwów, ul. Karola Ludwika 1. 1.

Kamienica we Lwowie, 12 lat wolna od podatku, korzystnie rentująca się, na sprzedaż. Bliższa wiadomość w kancelarii adwokatów Drów A. i Z. Lisiewiczów, Lwów, ul. Kościuszki 16. Pośrednictwo wykluczone. 1392

Dom z ogrodem do sprzedania w Mościcach, wiadomość u pani Głuszkiewicz w Małnowie, p. Krakowie.

W okropnej nędzy pozostaje rodzina M. z 7-giem dziećmi, 27 Zamarstynów.

Cukry znakomite deserowe od lat 15 uznane za najlepsze, **czekolada** w różnych gatunkach oraz **kakao** odtłuszczone sproszkowane poleca 1356

H. TRETER

właściciel, parowej fabryki czekolady, Lwów, ul. Kopernika 1. 3.

Handel rentujący się na prowincyi. 1569

Reflektanci, chrześcijanie mający 6000 zł. gotówki, zechcą się zgłosić pisemnie do Biura L. Plohna, we Lwowie, pod znakiem K. N.

ARTUR KOSCICKI

(SYRIUSZ) 842

Lwów, ulica Zamarstynowska 1. 11 (dom własny), ul. Trzeciego Maja 1. 2

poleca

Wyborne kawy wprost z Ameryki pół kl. od 75 ct.

Najlepsze herbaty pół kl. od 1 zł. 50 ct.

Koniak kuracyjny butelka od 1 zł. 80 ct.

Najlepszy rum 1/3 litry od 1 zł. 20 ct.

Kakao holenderskie pół kl. 1 zł. 99 ct.

Handel herbaty i kawy
Edmunda Riedla
Lwów, plac Maryacki 10
poleca naturalne, czyste 1307

wina
reńskie, austriackie, węgierskie, francuskie hiszpańskie w najlepszej jakości.
Wina naturalne, niezaprawiane alkoholami, o z jakiegokolwiek przymiesz k po cenie możliwie niskiej; że wszystkie wina jakie utrzymuję na składzie, są naturalne i prawdziwe, li tylko z winogron otrzymane, bezwarunkowo ręczę — Cenniki na żądanie wysyłam odwrotnie.

Najlepszy destylat!

QUARNERO BRANDY
PARYZ 8, place de l'Opera.
1563

W Brzeżanach u R. Szkirpana.

Wszędzie do nabycia

1384

Sarg's
Kalodont

najlepszy i najtańszy srodek do czyszczenia zębów.

Wszędzie do nabycia!

PALCIE TUTKI NIEMOJOWSKIEGO!

Wszędzie do nabycia!

Abonować najlepiej

wszystkie pisma krajowe i zagraniczne

a więc polityczne, naukowe, beletrystyczne, humorystyczne, żurnale mód i t. d.

w najstarszem

Biurze dzienników i ogłoszeń

LUDWIK PLOHNA

we Lwowie, ul. Karola Ludwika 1. 9.

Doręcza się pisma umyślnymi posłańcami do domu, dbając szczególnie o punktualność i skrupulatność w usłudze. — Pisma peryodyczne wysyłam także na prowincję.